

پاسخ گشت

مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی

مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی

پاسخ نگاشت

ناظر: جواد مرادی

طراح و گرافیسٹ: محمد حسین پور

نوبت چاپ: اول (آذر ۱۴۰۳)

مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی

فهرست مجله

۲	اعتقادات
۲۰	اربعمین
۲۶	اخلاق
۳۳	حدیث
۵۲	تاریخی
۶۷	احکام
۷۱	خانواده
۷۵	عزاداری
۸۰	غدير
۸۳	سیاسی
۹۴	وحدت
۹۶	دفاع مقدس
۹۹	قرآنی
۱۰۹	مشاوره

آیا «نذری دادن» کار انگلیسی‌ها است یا اینکه اصالت دارد و در ادیان آمده است؟ فایده آن چیست؟

«نذر» در قرآن (آل عمران: ۳۵) و تورات (اعداد، ۶: ۲۱-۲۴) طرح و تأیید شده است و نوعی ارتباط با خدا است که شخص در آن با خداوند عهد می‌بندد که در صورت کسب حمایت‌های او، عملی را انجام دهد یا ترک کند. اما پذیرایی از تحسن‌کنندگان در سفارت انگلیس، یک گُنش سیاسی است و ارتباطی با دین و نذر و ارتباط با خدا ندارد و مربوط به دوران مشروطه و ۱۱۸ سال پیش است؛ درحالی‌که بیش از هزار سال از زمان نزول قرآن می‌گذرد و قدمت تورات نیز بیش از سه هزار سال است.

اگر به گفته امیرالمومنین علیه السلام «کمال توحید، نفی صفات از خدا است»، پس چرا خدا را توصیف می‌کنیم؟

امیرالمومنین علیه السلام نیز بارها به توصیف خدا اقدام کرده است، پس نباید این روایت را به معنای نفی توصیف خدا دانست؛ بلکه ظاهراً درصدد بیان مطلب دیگری است: صفات و موصوف، در ذهن کثرت‌اندیش انسان، متمایز از همدیگرند. اما در عالم واقع، ذات خداوند، یک واقعیت بسیط و بی‌نقص و مصداق همه کمالات است که کثرت در آن راه ندارد. ذهن کثرت‌اندیش ما در توصیف آن حقیقت بسیط و کامل، ناگزیر از صفات متکثر استفاده می‌کند بی‌آن که کثرتی در ذات خداوند وجود داشته باشد. پس، منظور از نفی صفات، نفی صفات متکثر در متن واقع است نه نفی آنها به صورت مطلق.

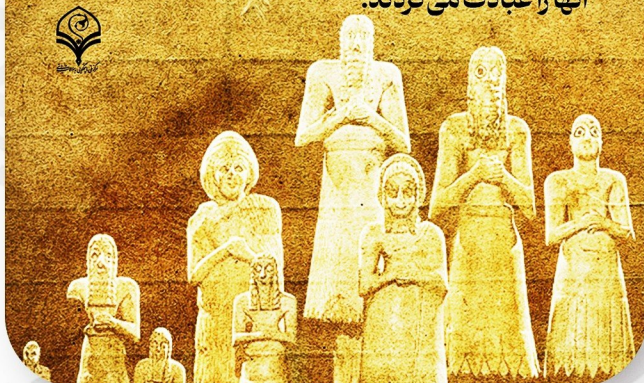
امام زمان علیه السلام در کجا زندگی می کنند؟

از مجموع روایات می توان اینگونه برداشت کرد که امام زمان علیه السلام مکان معین نداشته در میان جمع و جامعه است، با مردم حشر و نشر دارد و زندگی طبیعی و معمولی دارد. در مراسم مذهبی و مناسک حج شرکت می جوید و در برخی مکان های خاص حضور بیشتری دارد، ولی شناخته شده نیست. با احاطه روحی و خبر دادن ملائکه، از احوال همه انسانها آگاه بوده و در مواردی که صلاح باشد به صورت ویژه رسیدگی می فرماید.

مگر اسلام «الله» را به مردم معرفی نکرد، پس چرا نام پدر پیامبر صلی الله علیه و آله **عبدالله** است؟

مشرکان بت پرست مکه معتقد به «الله» بوده و او را آفریننده آسمان و زمین می دانستند ولی در کنار او به خدایان دیگر و بتها نیز باور داشتند. آنها برای هر کدام از این خدایان آداب و رسومی تراشیده و آنها را عبادت می کردند.

آیا سفیانی الان وجود دارد و او را دیده‌اند؟

هر چند خروج سفیانی و جنایاتی که انجام می‌دهد در روایات شیعه و سنی آمده و از علائم حتمی ظهور دانسته شده است (ابن بابویه قمی، محمد بن علی، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۲، باب ۵۲، ص ۶۴۶-۶۵۶)، اما تاکنون وجود شخصی که نشانه‌های سفیانی را داشته باشد، در منبع معتبر یا توسط افراد مورد وثوق ثبت و تأیید نشده است.

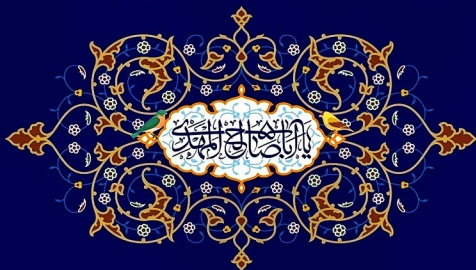

چرا بعضی‌ها با اینکه خیلی گناه می‌کنند در ناز و نعمت هستند ولی من که اهل نماز و حجابم اینطور نیستم؟

۱. رابطه مستقیمی بین بنده خوب بودن و نعمت‌های دنیا وجود ندارد، بسیاری از مؤمنین در دنیا هم شرایط خوبی دارند و بسیاری از کافرها در شرایط بسیار بدی هستند.

۲. نعمت بعد از گناه اصلاً مطلوب نیست، حضرت علی (علیه السلام) در نهج البلاغه حکمت ۲۵ می‌فرماید: از خدا بترس زمانی که تو نافرمانی او می‌کنی و او نعمت‌هایش را پیاپی به سوی تو می‌فرستد. این شرایط که در علم اخلاق به آن اشتدراج می‌گویند از بدترین شرایطی است که یک انسان می‌تواند در آن باشد، چرا که با فراموشی توبه و به خیال اینکه این نعمت‌ها نشانه دوستی خداوند است شدیدترین عقوبت‌ها را برای خود آماده می‌کند.

آیا امام زمان علیه السلام دین جدیدی می آورد؟

بیشترین چیزی که از تعالیم اسلامی در طول تاریخ ضایع شده در درجهٔ اول عمل به دستورات اسلامی است، و در درجهٔ دوم تفسیر و برداشت درست و قابل استناد از آموزه‌های این دین، نه اصل تعالیم دینی. امام زمان علیه السلام تفسیر صحیح از دین و آیات الهی را تبیین می فرماید و تمام احکام اسلامی را به مرحله اجرا در می آورد.

زرتشتیان دوگانه پرست هستند یا موحد؟

زرتشتیان بدون تردید یکتاپرست بوده و هرگز اهریمن را پرستش نمی کنند (توحید عبادی) ولی آیا به توحید ذاتی هم باور دارند؟ دو دیدگاه در این زمینه وجود دارد:

در دیدگاه اول، آفرینش دارای دو مبدأ است: اهورامزدا و اهریمن، و هر کدام مخلوقاتشان دارند که با یکدیگر در نبرد هستند. این دیدگاه طرفداران بیشتری دارد.

در دیدگاه دوم آفرینش یک مبدأ دارد: اهورامزدا. او دو موجود روحانی «سپنته مینو» و «انگره مینو» که همان اهریمن باشد را آفرید و هر یک از اینها نیز منشأ پیدایش موجودات دیگری هستند.

آیا سادات گناهکار به جای جهنم، به زَمهریر می‌روند؟
 چنین مطلبی در منابع روایی وجود ندارد. در روایت آمده
 است: «خداوند جهنم را برای معصیت کاران آفریده است؛ هر
 چند آن شخص عاصی، بسید قریشی باشد».

علامه مجلسی، بحار الانوار، چاپ اسلامیة، تهران، ج ۴۶، ص ۸۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چرا باید حادثه عاشورا را گرامی داشت؟

- هدف، احیای فلسفه عاشورا و استمرار بخشیدن به قیام امام حسین (ع) است که آثار ارزشمندی دارد از جمله:
- * زنده نگه داشتن و ترویج دائمی مکتب قیام در برابر طاغوت
- * پیوند محکم عاطفی با امام حسین (ع)
- * در امان ماندن از تأثیرات و انحرافات دشمنان
- * الهام روح انقلاب، آزادی، شهادت طلبی، ایثار و حقیقت جویی
- * پیوند عمیق عاطفی بین امت و الگوهای راستین
- * آشنایی توده های مردم با معارف دینی
- * پالایش روح و تزکیه نفس

چرا قرآن، خدا را همچون انسان، دارای چشم و گوش و دست و پا توصیف کرده است؟

خداوند مثل و مانند ندارد؛ (شوری/ ۱۷) محدود به جایی نیست؛ (بقره/ ۱۱۵) اول و آخر و ظاهر و باطن است؛ (احدید/ ۳) به چشم در نمی آید؛ (انعام/ ۱۰۳) انسان و نیازمند نیست؛ (فاطر/ ۱۵) نه زاده شده و نه می زاید و یگانه و بی همتا است (الاحقاف/ ۱-۴) سخن گفتن از چنین خدایی بسیار دشوار است و به همین جهت، گاهی استعاری توصیف می شود و منظور از آمدن خدا (فجر/ ۳۲) پاداربودنش نیست؛ منظور از شنیدن خدا (یونس/ ۶۵) گوش دار بودنش نیست؛ منظور از دیدن خدا (علق/ ۱۴) چشم دار بودنش نیست؛ دست بالای دست بودن (فتح/ ۱۰) نیز به معنای دست داشتنش نیست؛ بلکه همه اینها استعاره از احاطه و علم و قدرت برتر خدا است.

زرتشت در چه قرنی می زیست؟

«زرتشت کجا و کی زندگی کرد؟ ما نمی دانیم.» جمله ای است از هرمان لومل که در کتاب «دین زرتشت»، چاپ ۱۹۳۰ میلادی، به چشم می خورد. پس از گذشت نزدیک به یک قرن، با وجود تلاش های زیادی که برای تعیین زمان و مکان زندگی زرتشت انجام گرفته است، تمام چیزی که محققان در دست دارند، حدس و گمان است. درباره زمان تولد زرتشت تا شش هزار سال اختلاف نقل شده است که سه تخمین اهمیت بیشتری دارند:

- ۱- شش هزار و پانصد سال پیش از میلاد.
- ۲- ۵۸۹ یا ۵۸۸ پیش از میلاد.
- ۳- بین سالهای ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ پیش از میلاد (این قول طرفداران بیشتری دارد).

چگونه دیدن زنان بی حجاب در فیلم‌های خارجی اشکال ندارد، ولی دیدن زنان بی حجاب در خیابان‌های ایران مشکل دارد؟

خداوند بدن زن را محترم دانسته و بر این اساس، از سویی، حجاب را بر زن لازم کرده و از سوی دیگر، حفظ نگاه بر مردان لازم شمرده است. نگاه کردن به زن بی حجاب در خیابان‌های ایران به جهت اینکه اکثریت زنان مسلمان هستند و پوشش خود را رعایت می‌کنند، مشروع نیست، اما در کشورهای دیگر که زنان معمولاً پوشش سر ندارند، نگاه کردن به این مواضع بدون اشکال است.

شهادت امام حسین (ع) تقدیر بود یا تصمیم خود حضرت؟

این شهادت بر اساس تصمیم امام (ع) شکل گرفت. البته علم خداوند متعال فرا زمان بوده و بر اساس علمی که به انتخاب‌های انسان‌ها دارد سرانجام نهایی همه امور را می‌داند و به همین دلیل و بر اساس تصمیم یزید و همراهانش و در سوی دیگر امام و همراهانش سرانجام این نهضت و شهادت ایشان را می‌دانست و به پیامبرانش از آدم تا خاتم اطلاق داده بود.

آیا خیرات، قرائت فاتحه و صلوات برای میت بی‌نماز اثر دارد؟
 پس از مرگ، هر کس متناسب با اعمالی که انجام داده، از نعمت یا عذاب برخوردار می‌شود؛ خیرات برای اموات موثر و مفید هستند و امکان دارد از شدت عقوبت ترک نماز هم کم کنند ولی جبران کننده کامل آن نیستند.

آیا خداوند یک راز مگو است و به عقل و تجربه در نمی‌آید؟

خداوند، نه جسم است تا با حواس تجربه شود و نه متناهی است تا با عقل کاملاً شناخته شود. برای شناخت خدا، باید به مشاهده آفریده‌ها و تعقل درباره آنها پرداخت چنانکه در روایات نیز سفارش شده که به جای تفکر در ذات خدا که نتیجه‌اش سرگردانی است، به تفکر در خلق و آثار خدا بپردازید؛ چون از این طریق، برخی از اوصافش شناخته می‌شوند. (کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۹۱) از این منظر که به شناخت ذات و تمام صفات خدا راهی نیست، خداوند به یک راز می‌ماند؛ اما چون برخی از اوصافش شناختنی است، یک راز مگو نیست.

آیا درست است که زکریای رازی، دانشمند ایرانی، آتئیست بود و علیه اسلام کتاب نوشت؟

زکریای رازی، اندیشمند ایرانی قرن چهارم هجری قمری، که بیش از ۱۸۴ اثر داشت و امروز فقط چند کتاب از جمله «طب روحانی» و «السیره الفلسفیه» از او به جامانده است. برخی به دلایلی همچون نگارش کتاب «نقض الادیان» و کتاب «مخاریق الانبیاء» و اعتقاد به «تناسخ» و «قدمای خمسه»، او را از دایره ایمان و اسلام خارج کرده‌اند؛ اما دلایل ذکرشده یا قطعی نیستند و یا منافاتی با اسلام و تشیع ندارند. از این رو نباید از شواهدی که گواه بر مسلمان یا شیعه بودن او است، دست برداشت.

چرا شراب در این دنیا حرام است؛ ولی در آخرت حرام نیست؟

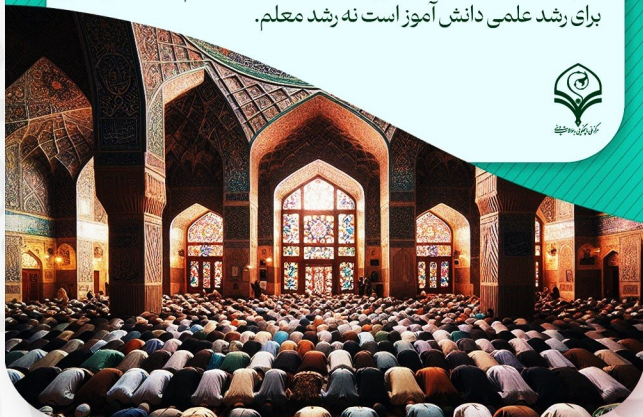
شراب بهیشتی با آنچه در دنیا است بسیار تفاوت دارد و منظور نوشیدنی‌های پاک و گوارا و لذت‌بخشی است بدون مشکلات نوشیدنی‌های دنیا. قرآن می‌فرماید: «شرابی که از آن سر درد

نمی‌گیرند و مست نمی‌شوند» سوره واقعه، آیه ۱۹

اگر خدا بی نیاز است چرا ما باید عبادت کنیم؟

خداوند بی نیاز و کمال مطلق است و حتی به عبادت پیامبران هم نیازی ندارد. عبادات برای تکامل و رشد روحی خود انسان هاست؛ خداوند با دستور به عبادت، آنها را به سمت کمال روحی، تقوا و ارتباط نزدیک تر با خود هدایت می کند. در حقیقت، عبادت به نفع خود انسان است، همانطور که تکلیف دادن معلم به دانش آموز برای رشد علمی دانش آموز است نه رشد معلم.

ذات خدا را می توان درک کرد؟

خدا مانعی برای فهم انسان قرار نداده، ولی ذات او نامحدود است و عقل و دانش انسان محدودیت های زیادی دارد و موجود محدود نمی تواند به نامحدود احاطه پیدا کند و او را به صورت کامل درک کند.

تناسخ چیست و آیا اسلام آن را قبول دارد؟

تناسخ، از آموزه‌های ادیان هندی و به معنای تولد چندباره انسان در دنیا است. دین اسلام، سرای دیگر (برزخ و معاد) را محل زندگی ارواح و حسابرسی اعمال می‌داند و بازگشت دوباره به دنیا را - به جز موارد خاص، مثل زنده کردن مردگان توسط حضرت عیسی (علیه السلام) یا رجعت گروهی از انسان‌ها در آخرالزمان - جایز نمی‌داند. این موارد خاص نیز، فراگیر و چندباره نیستند و به بدن‌های خودشان بازمی‌گردند و در نتیجه، ارتباطی با تناسخ هندوها ندارند.

آیا خداوند زنده است؟ علائم حیاتی او چیست؟

خداوند زنده است؛ چرا که موجودی ازلی، ابدی و فنا ناپذیر است و چیزی از گستره علم و قدرت او خارج نیست و منشأ هستی و حیات در جهان است. خداوند، نه می‌میرد و نه حتی برای لحظه‌ای می‌خوابد. (سوره بقره، آیه ۲۵۵) ایجاد و بقای جهان خلقت و نظم و نظام آن، از نشانه‌های حیات خدا است.

آیا انرژی، خود خدا است یا مخلوق او؟

انرژی جهان که فقط بخش محدودی از آن شناخته شده و به دودسته جنبشی و پتانسیلی تقسیم شده، انواع مختلفی (الکتریکی، خورشیدی و...) دارد که هر یک از آنها، دارای محدودیت و منبع مادی منحصر به خود هستند و به هم تبدیل می شوند و کم و زیاد می گردند و ممکن الوجود به حساب می آیند. از این رو، نمی توان انرژی را خدا دانست. **انرژی مخلوق خدا است و در قرآن نیز به مخلوق بودن انرژی خورشیدی اشاره شده است.** (سوره یونس، آیه ۵)

چرا خداوند بسیط است و ترکیب در آن راه ندارد؟

خداوند چون بی کران و نامحدود است، اساساً حدّی ندارد؛ و چون حدّی ندارد، ماهیت ندارد؛ و چون ماهیت ندارد، جسم ندارد؛ و چون جسم ندارد، اجزا، اندام، مکان، مقدار و سایر خصایص اجسام را ندارد؛ در نتیجه، نمی توان او را مرکب از اجزا یا متشکل از اندام یا دربردارنده مکان ها و مقدارها دانست. **حتی ترکیب از وجود و عدم یا ترکیب از ماهیت و وجود نیز در خدا راه ندارد چرا که خداوند حدّی ندارد تا عدم در او راه یابد؛ و چون بی حدّ و ماهیت است، ترکیب از وجود و ماهیت نیز در او راه ندارد.**

تفاوت ابلیس و شیطان چیست؟

شیطان از ریشه «شطن» به معنای رانده شده است و به هر موجود طغیانگری چه انسان و چه جن شیطان گفته می‌شود. ابلیس اسم خاص یکی از جنیان است که به دلیل کثرت عبادات در جمع فرشتگان قرار گرفت اما از سجده بر آدم امتناع کرد و پس از آن به شیطان معروف شد.

چرا به امام حسین (ع) «ثار الله» می‌گویند؟

با بررسی روایات و نحوه کاربرد واژه «ثار» در آن‌ها، بهترین معنا برای عبارت «ثار» خونخواهی است. علامه مجلسی می‌گوید: ثارالله، به معنی کسی است که خداوند طالب خون اوست و «مَوْتور» به معنای کسی است که در راه خدا کشته شده و انتقام خورش را نگرفته باشند.

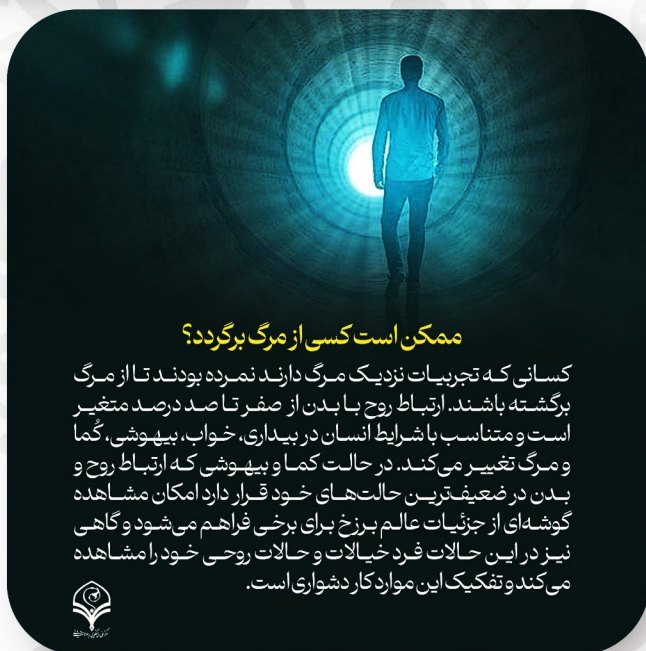

انتخاب حضرت علی (ع) در روز غدیر از طرف خدا بود یا پیامبر (ص)؟
 از طرف خداوند. پیامبر در آن روز مأمور ابلاغ خلافت و جانشینی
 حضرت علی (ع) بودند. آیه ۵ سوره مائده نیز در همین روز
 نازل شد: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ»
 ای پیامبر! آنچه از سوی پروردگارت [درباره جانشینی حضرت
 علی (ع)] بر تو نازل شده ابلاغ کن.

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

ممکن است کسی از مرگ برگردد؟

کسانی که تجربیات نزدیک مرگ دارند نمرده بودند تا از مرگ
 برگشته باشند. ارتباط روح با بدن از صفر تا صد درصد متغیر
 است و متناسب با شرایط انسان در بیداری، خواب، بیهوشی، کما
 و مرگ تغییر می‌کند. در حالت کما و بیهوشی که ارتباط روح و
 بدن در ضعیف‌ترین حالت‌های خود قرار دارد امکان مشاهده
 گوشه‌ای از جزئیات عالم برزخ برای برخی فراهم می‌شود و گاهی
 نیز در این حالات فرد خیالات و حالات روحی خود را مشاهده
 می‌کند و تفکیک این موارد کار دشواری است.

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

چرا در تشهد نماز، بر پیامبر صلوات می‌فرستیم و در عبادت خدا، از غیر خدا یاد می‌کنیم؟

در تشهد نماز، ابتدا به توحید و سپس به بندگی و رسالت پیامبر ﷺ شهادت می‌دهیم و در نهایت از خداوند می‌خواهیم که بر محمد ﷺ و خاندانش درود بفرستد. این شیوه ادای تشهد در نماز، چون از باب اطاعت از دستور خدا است، مصداق عبادت خدا است. خداوند

این بخش از نماز را چنین تنظیم کرده تا بفهماند عبادت و اظهار بندگی برای خدا، فقط در چارچوب رسالت پیامبر ﷺ پذیرفتنی است. به همین جهت است که در آیه ۵۶ سوره احزاب، خداوند مومنان را هم زمان به صلوات بر پیامبر و تسلیم در برابرش دستور می‌دهد.

با توجه به آیه ۶ سوره مائده (وَلَكِنْ تَرِيدُ لِيُطَهَّرَكُمْ)، چگونه تیمم با خاک می‌تواند عامل تطهیر و پاکیزگی انسان باشد؟

طهارت بر دو قسم ظاهری و معنوی است: طهارت ظاهری، پاک بودن لباس و بدن، از نجاسات است. طهارت معنوی، پاک شدن از حالتی است که پس از خروج ادرار و مدفوع، حیض و آمیزش جنسی پدید می‌آید. تیمم با خاک در شرایط عذر و اضطرار، که جایگزین وضو و غسل است، به طهارت معنوی می‌انجامد و نشانه خاکساری انسان در پیشگاه خدا است و انسان را آماده ورود به عبادات (اظهار بندگی در برابر خدا) می‌سازد. از این رو، نباید تیمم با خاک را به معنای پاکیزگی یا طهارت ظاهری گرفت.

الهیات سلبی چیست و چرا قابل قبول نیست؟

الهیات سلبی - به منظور حفظ توحید و مصونیت خدا از انسان انکاری، کثرت و محدودیت - تنها به شیوه سلبی درباره خدا سخن می گوید و توضیح می دهد خداوند چه چیزی نیست، اما اینکه چه چیزی هست را خارج از شناخت انسان دانسته و توصیف خدا با صفات ایجابی/ثبوتی را اشتباه و فقط به خاطر مراعات احوال عموم مردم می داند. در نقد این نظر گفته شده که با تلقی درست از صفات و تنزیه آنها از نقایص و دقت نظر در تطبیق آنها بر خدا، می شود صفات برگرفته از جهان پیرامونی را به صورت ایجابی به خداوند نسبت داد؛ بی آن که توحید آسیب ببیند؛ همچنین سلب نقایص در الهیات سلبی، منطقاً مستلزم ثبوت کمالات و پذیرش الهیات ایجابی است.

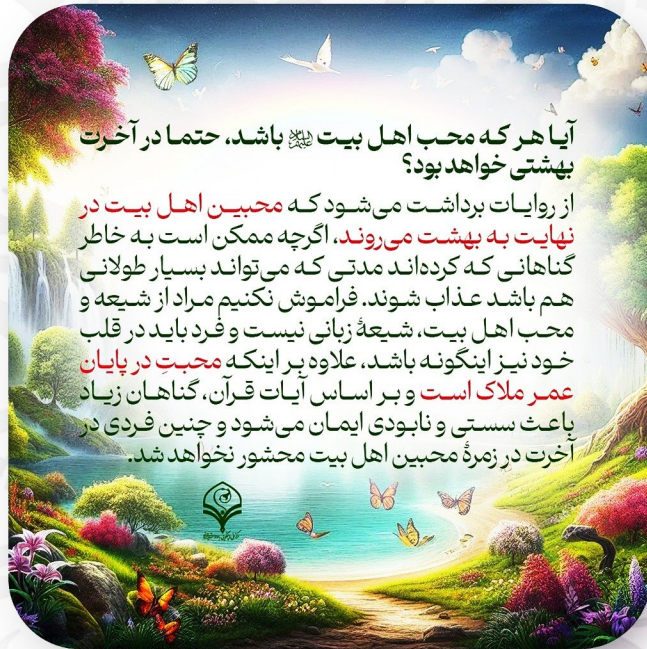

چگونه می توان این نظریه که «باور به

خدا، ناشی از ترس انسان است» را رد کرد؟

باور به خدا از ترس آدمی می کاهد و انسان را در برابر حوادث، صبور و دلیر می سازد؛ اما نمی توان این اثر مثبت را علت پیدایش این باور دانست. **علت پیدایش این باور، عقل و فطرت آدمی است** و نتیجه آن، اطمینان و آرامش خاطر است: «**لَا يَدْكُرُ الْإِنْسَانُ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ**» (رعد: ۲۸) بگذریم از اینکه، خیلی ها ترسو هستند و از مرگ و بلا می ترسند اما خدا باور نیستند و خیلی ها ترسو نیستند اما خدا باورند و خدا را از سر عشق (نه ترس و نه طمع) می پرستند!

آیا هر که محب اهل بیت علیهم السلام باشد، حتما در آخرت بهشتی خواهد بود؟

از روایات برداشت می شود که **محبین اهل بیت در نهایت به بهشت می روند**، اگرچه ممکن است به خاطر گناهانی که کرده اند مدتی که می تواند بسیار طولانی هم باشد عذاب شوند. فراموش نکنیم مراد از شیعه و محب اهل بیت، شیعه زبانی نیست و فرد باید در قلب خود نیز اینگونه باشد، علاوه بر اینکه **محبت در پایان عمر ملاک است** و بر اساس آیات قرآن، گناهان زیاد باعث سستی و نابودی ایمان می شود و چنین فردی در آخرت در زمره محبین اهل بیت محشور نخواهد شد.

چرا خداوند دستور داده که توسل کنیم و از طریق واسطه ها به او نزدیک شویم و از او حاجت بخواهیم؟

خداوند عالم را بر اساس اسباب و مسببات تدبیر می کند. پیامبر و امام به عنوان خلیفه خدا، هم از قدرت الهی برخوردارند و هم واسطه فیض و رحمت الهی بر بندگانشند. از این رو در نظام آفرینش توسل به آنان لازم است. همچنین، این توسل آثار تربیتی متعددی از جمله: تقویت جایگاه پیامبر و امام نزد مردم، جدایی مؤمنان از کفار و منافقان و نیز دوری مؤمنان از عجب دارد.

آیا می‌شود با منابع اهل سنت غدیر را اثبات کرد؟

علامه امینی در طی ۴۰ سال با مطالعه بیش از ده هزار جلد کتاب از اهل سنت در کتابخانه‌های کشورهای مختلف، کتاب ۱۱ جلدی «الغدیر» را پدید آورد. این کتاب، مجموعه اسنادی از عالمان اهل سنت تا قرن چهارم در اثبات امامت و جانشینی امیرالمؤمنین (ع) در روز غدیر است.

أَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيُكَلِّمُنَا أَعْيُنُكُمْ حِينَ غَائِبٍ عَنَّا وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ فَسَاقِطُونَ

آیا اهل سنت امامان شیعه را قبول دارند؟

غالب اهل سنت به جهت علم، طهارت، معنویت و ارتباط نسبی امامان شیعه با رسول خدا (ص) به ایشان احترام گذاشته و محبت می‌ورزند، ولی آنان را امامانی که دارای عصمت و علم غیب بوده و به امر خداوند جانشین پیامبر (ص) باشند نمی‌دانند.

آیا پیاده‌روی اربعین، یک مراسم دینی است یا یک برنامه سیاسی؟

در اسلام، دیانت و سیاست در هم تنیده‌اند. از این رو، بسیاری از احکام عبادی مثل نماز جماعت، دارای محتوا و پیامد سیاسی است و بسیاری از کنش‌های سیاسی مثل جهاد، دارای سویه دینی و آثار معنوی است. در این راستا، پیاده‌روی اربعین نیز یک کنش دینی-سیاسی است که هم آموزش گناهان و رشد معنوی زائر را به دنبال دارد و هم به هماهنگی و همدلی جریان حق حول محور ولایت می‌انجامد. البته پیاده‌روی اربعین دارای ابعاد اقتصادی، فرهنگی، تبلیغی و ... نیز هست؛ و با مدیریت صحیح آن، باید بهترین بهره‌وری را از آن داشت.

کانون پژوهش و تبلیغ

خانم بنده بیمار هستند و رضایت نمی‌دهد به زیارت اربعین بروم آیا رضایت ایشان در این موارد شرط است؟

اگر شرایط بیماری همسر به گونه‌ای است که امکان شرکت در این سفر را ندارند، نباید مانع سفر شما شوند. اگر علی‌رغم ناتوانی ایشان برای همراهی با شما، بازهم مخالفت می‌کنند، اگرچه از لحاظ شرعی رضایت ایشان برای زیارت اربعین لازم نیست، اما چنانچه نارضایتی ایشان مبتنی بر دلایل منطقی و درست باشد، از آن جهت که این سفر موجب آزار و اذیت همسران می‌شود، مانع درک فضیلت زیارت امام حسین (ع) خواهد بود.

کانون پژوهش و تبلیغ

آیا پیاده روی اربعین بدعت است؟

پیاده روی اربعین، راهپیمایی زائران حسینی در روزهای منتهی به بیستم صفر به سوی کربلا است. این آئین، اظهار مودت به اهل بیت علیهم السلام است و نقش بسزائی در اعتلای فرهنگ شیعی، إحيای نهضت حسینی و وحدت و یکپارچگی شیعیان دارد. زیارت اربعین، از سوی امامان علیهم السلام تأیید شده و حتی زیارتنامه‌ای نیز در این خصوص نقل شده است. درست است که شیوه این زیارت (مثلاً پیاده روی) در روایات تعیین نشده، اما به صورت کلی، در روایات آمده که «هر کسی از خانه‌اش به قصد زیارت قبر حسین بن علی خارج شود، اگر پیاده باشد، با هر قدمی، حسنه‌ای برایش نوشته می‌شود و گناهی از او محو می‌گردد و...» (کامل الزیارات، ج ۱، ص ۱۳۲)؛ از این رو، نمی‌توان پیاده روی اربعین را بدعت و بد دانست.

بهترین عمل برای کسی که امکان رفتن به زیارت اربعین را ندارد چیست؟

آنچه به عنوان هدف در زیارت مطرح می‌شود نزدیک شدن قلب و روح انسان به امام و سنخیت پیدا کردن با امام است. اگر قرار باشد زائر شویم و همسو با امام نباشیم زیارت ما از ارزش والایی برخوردار نخواهد بود. اگر کسی توفیق زیارت اربعین را از دست داد نباید تصور کند که راه ارتباطی‌اش با امام قطع شده است؛ بلکه چنین شخصی باید خود را در محضر امام ببیند و امام را حاضر و ناظر بر اعمالش بداند. و سعی کند اعمال و اخلاق خود را با امام هم‌سو کند همچنین یکی از جلوه‌های زیبای اربعین روحیه خدمت است. آن‌هایی که اربعین حاضر نشدند می‌توانند از طریق خدمت خود را در زمره زائران حقیقی قرار دهند.

آیا پیاده روی اربعین در روایات بازه مشخصی دارد و حتماً باید چند روز آخر و منتهی به روز اربعین باشد یا می‌توان چند روز زودتر زیارت کرد؟

بر اساس ظاهر حدیث امام حسن عسکری (ع) که زیارت اربعین را از نشانه‌های مؤمن برشمردند این زیارت مخصوص روز اربعین می‌باشد، ولی اگر زیارتی عنوان اربعین داشته باشد یعنی به مناسبت اربعین باشد، بعید نیست همان زیارت اربعین محسوب شود یا حداقل پیرهای از آن زیارت برای انسان ثبت گردد، همانگونه که برخی از فقها به خاطر شرایط خاص و ازدحام جمعیت فرموده‌اند **زیارت اربعین اختصاص به روز اربعین ندان و چند روز قبل و چند روز بعد از اربعین نیز زیارت اربعین به حساب می‌آید.**

مدت اقامت اهل بیت در اربعین چقدر بوده است؟

بنا به نظر مشهور مبنی بر حضور کاروان اسراء در کربلا و در نخستین اربعین شهادت سید الشهداء (ع) و بنا بر برخی از روایات، اهل بیت امام حسین (ع)، تا سه روز بعد از اربعین، در کربلا ماندند. مرحوم عبدالرزاق مقرر می‌نویسد: «پس از سه روز اقامت در کربلا، امام سجاد (ع) احساس کرد که چارهای جز رفتن به سوی مدینه نیست؛ زیرا عمه‌ها و دیگر بانوان و کودکان را می‌دید که شب و روز گریه می‌کنند و از قبری به سوی قبر دیگر می‌روند و وضعیتی به وجود آمده که قابل تحمل نیست»

دلیل اهمیت اربعین چیست؟

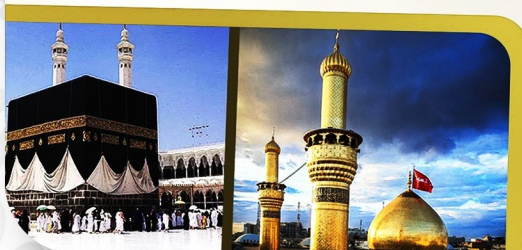
کتابخانه مجلس شورای اسلامی

۱. یکی از نشانه‌های شناخت شیعیان اهل بیت.
۲. مقطع پایان یافتن اسارت اهل بیت علیهم السلام.
۳. کامل شدن رسالت حضرت زینب و امام سجاد علیهما السلام در رسوا ساختن یزیدیان.
۴. مبدأ حرکت جوشنده و تمام ناشدنی تبلیغ و ترویج فرهنگ حسینی.
۵. درواقع شیعه با پاسداشت اربعین، پیروزی امام حسین و یارانش را فریاد می‌زند.

چرا ثواب زیارت امام حسین (ع)، چندین برابر ثواب حج

است؟! خانه خدا مهمتر است یا حرم اولیای خدا؟

حج و زیارت خانه خدا برای کسی که مستطیع شده، واجب است؛ درحالی‌که زیارت حرم امام حسین (ع)، مستحب است؛ و معلوم است که حج واجب، مهمتر از زیارت مستحبی است. اگر گاهی زیارت حرم امام حسین (ع) دارای ثواب بیشتر از حج معرفی شده، ناظر به حج مستحبی است و **دلیل این برتری، توجه دادن مسلمانان به جایگاه محوری امام در دین است.** بی توجهی به امام و تعالیم هدایت بخش او، به انحراف جامعه و فساد دین می‌انجامد که نتیجه‌اش، فراموشی یاد خدا، تعطیلی و بی‌روح شدن مراسمات مثل حج است.

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

آیا رضایت خانواده در قبولی زیارت اربعین تاثیر دارد؟

از آفات زیارت آن است که زائر در حالی که حق الناس بر عهده دارد و دیگران از او ناراضی هستند، به زیارت امام معصوم علیه السلام برود. پس نخست باید پیکره زیارت را از آفت «حق الناس» پیراست، فراموش نکنیم بزرگ‌ترین «حق الناس»، آزار و اذیت و ظلم به خانواده است. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: «دو خصلت ناپسند است که بدتر از آن‌ها نیست: شرک به خدا و آزار بندگان خدا».

با توجه به واقع شدن اربعین در تابستان، آیا مطابق احادیث رفتن به این سفر فضیلت و پاداشی دارد؟

در دعایی از امام صادق علیه السلام برای زائرین جدشان امام حسین علیه السلام چنین نقل شده است: اللَّهُمَّ ... فَارْحَمْ تِلْكَ الْوُجُوهُ الَّتِي غَيَّرَتْهَا الشَّمْسُ وَارْحَمْ تِلْكَ الْخُدُودَ الَّتِي تَتَقَلَّبُ عَلَى خُمْرَةِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْخُسَيْنِ علیه السلام. خدایا! این صورت‌هایی که حرارت آفتاب آن‌ها را در راه محبت ما تغییر داده مورد ترحم خودت قرار بده و نیز صورت‌هایی را که روی قبر ابی عبد الله الحسین علیه السلام می‌گذارند و برمی‌دارند مشمول لطف و رحمت قرار بده.

کامل الزیارات ج ۱ ص ۱۲۶

آیا پیاده روی اربعین به همبستگی و انسجام میان فرق اسلامی آسیب می‌رساند و مانع وحدت امت اسلامی می‌شود؟

۱. پیاده‌روی ساده و خالصانه و به قصد زیارت امام حسین (علیه السلام) مخصوص شیعیان نیست و بسیاری از اهل سنت و حتی دیگر ادیان نیز در این مراسم شرکت می‌کنند.
۲. مراسم پیاده‌روی اربعین هرگز نمایش اقتدار شیعه در برابر دیگر فرق اسلامی نبوده و نیست؛ بلکه نمایش اقتدار جبهه حق در برابر ظلم جهانی است.

چرا در مراسم اربعین با پای پیاده به زیارت امام حسین (علیه السلام) می‌روید در حالی که ماشین و هواپیما وجود دارد و می‌توان سریع‌تر به زیارت رسید؟

در گذشته نیز وسائل نقلیه مثل اسب و شتر وجود داشت؛ اما با این حال، امامان بر زیارت حرم امام حسین (علیه السلام) با پای پیاده، تاکید داشتند. نقل شده که امام حسن (علیه السلام) گاهی برای زیارت خانه خدا نیز با پای پیاده می‌رفت و با اینکه مرگب همراهشان بود، بر تداوم پیاده‌روی با پاها تاول زده، اصرار داشت. گویا پیاده‌روی و قدم نهادن بر خاک، فرصتی است برای گام نهادن بر خود و تعلقات زمینی و گشودن بال برای پرواز در حریم مطهر یار، آری، زیارت، فقط رسیدن به حرم و دیدن گنبد طلا نیست تا سریع‌تر رسیدن به آن، مهم باشد؛ زیارت، خود مسیر و سیر در حریم یار است که از همان نقطه آغاز سفر، شروع شده است.

نظر اسلام درباره بازی‌هایی که صرفاً به منظور لذت و سرگرمی و وقت‌گذراندن است؛ چیست؟

تفریح یک نیاز اصیل، لازم و مفید برای انسان هاست. در آیات و روایت نیز تفریح تأیید شده است، منتها دارای دو شرط است: ۱. بدون اندیشه و رشد نباشد. ۲. انسان را به گناه، آلودگی و تباهی نکشد.

چرا حضرت ابراہیم ؑ در صد قتل
انسان بیگاہ (فرزندش) برآمد؟

در متعلق اخلاق اسلامی اینها جانی از
بزرگترین فضائل اخلاقی است. به تعبیر
دیگر قربانی کردن خود در راه خدا، در
فرهنگ اسلامی شهادت نامیده می‌شود
که از برترین مصادیق ارزش‌های اخلاق
اسلامی است و البته این ایثارگری اجری
شگرف دارد که با نظر به اجر و مزد آن از
حیث عقلانی نیز توجیه‌پذیر است و نفع
آن در حقیقت به خود فرد بازمی‌گردد.

چرا حضرت ابراهیم علیه السلام در صدد قتل انسان بیگانه (فرزندش) برآمد؟ (۱)

حضرت ابراهیم علیه السلام در مقام عبودیت و تبعیت محض از خداوند متعال قرار داشت و با اطاعت از این دستور خدا که کشتن جگرگوشه خود بود، در واقع داشت خود را در راه خدا قربانی می کرد. در حقیقت این ماجرا، ایثار جانی از طرف پدر و فرزند نهفته است.

چرا حضرت ابراهیم علیه السلام در صدد قتل انسان بیگانه (فرزندش) برآمد؟ (۲)

در منطق اخلاق اسلامی ایثار جانی از بزرگترین فضائل اخلاقی است. به تعبیر دیگر قربانی کردن خود در راه خدا، در فرهنگ اسلامی شهادت نامیده می شود که از برترین مصادیق ارزش های اخلاق اسلامی است و البته این ایثارگری اجری شگرف دارد که با نظر به اجر و مزد آن از حیث عقلانی نیز توجیه پذیر است و نفع آن در حقیقت به خود فرد بازمی گردد.

عفو و مغفرت الهی چه نشانه‌هایی دارد تا مطمئن شویم بخشیده شدیم؟

اولاً؛ امید به مغفرت الهی از سویی در گرو فراهم آوردن عوامل زمینه ساز آن مانند توبه حقیقی و خالصانه، یاری رساندن به پندگان خدا و گذشت از خطای آنها و توسل به اولیاء الهی است و از سوی دیگر در گرو رفع موانع آن مانند، شرک، ناامیدی و اهمال کاری در جبران گناه است. ثانیاً؛ برخی آثار مانند توفیق بر ادای حدود الهی، توفیق اشک و مناجات با خدا، خوف الهی در دل داشتن و احساس نشاط قلبی از علائم تحقق مغفرت الهی است.

آیا انجام گناه در ماه محرم عذاب و عقوبت بیشتری دارد؟

معصیت و گناه همیشه زشت ناپسند است اما همان گونه که دعا‌های ما در برخی از ایام به اجابت نزدیکتر است، گناهان نیز در برخی از ایام مانند ماه رمضان و محرم اثرات بدتری دارد. و گناهش نیز به دلیل اینکه احترام این ماه عزیز نگه داشته نشده است بیشتر است. یعنی علاوه بر عقوبتی که برای خود معصیت وجود دارد، برای بی احترامی به این ماه شریف که به نام اهل بیت است نیز گناهی در پرونده اعمال انسان ثبت می شود.

اسمی که از يك پیشینه مثبت برخوردار است باعث تلقین همان خوبی‌ها در فرد می‌شود و این درباره اسامی با پیشینه بد و منفی نیز صادق است.

امام علی علیه‌السلام

حق کودک بر پدر و مادر این است که اسم نیکویی بر او بگذارند، او را با آداب اسلامی و آداب نیکو پرورش دهند و به او قرآن را بیاموزند.

بحارالانوار، ج ۱۰۴، ص ۱۲۸

انجام عمل بینی و زیبایی، اشکال دارد؟

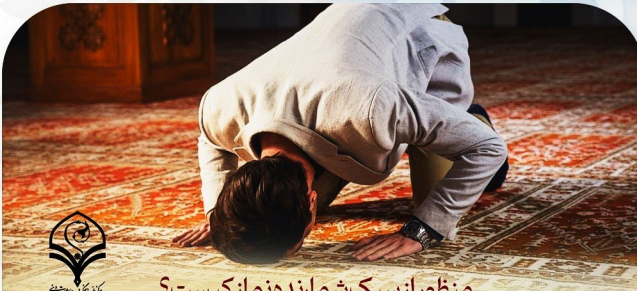
عمل بینی یا هر تغییر دیگری در ظاهر، به‌خودی‌خود گناه یا ناپسند نیست. اگر این عمل با قصد صحیح و رعایت حدود شرعی و اخلاقی انجام شود، مشکلی ندارد؛ بلکه می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی فرد کمک کند. البته فراموش نشود، زیبایی ظاهری تنها یک جنبه از زندگی انسان است و نباید همه توجه انسان را به خود جلب کند. مهم‌ترین زیبایی، زیبایی باطن و داشتن اخلاق نیک است. افراط در توجه به زیبایی ظاهری نیز مذموم است.

فال حافظ چقدر اعتبار دارد؟

انواع فال و کف بینی را نه علم تأیید می‌کند، و نه وحی و دین بر آن صحه می‌گذارد. صرف تقارن دو یا چند اتفاق در برخی اوقات، درستی و کلیت کاری را اثبات نمی‌کند. فال نیک و بد زدن در همه اقوام بوده و هست. سر چشمه آن عدم دسترسی به واقعیات و تمایل شدید به دانستن آن و خصوصاً پیشگویی آینده است. فال اثر طبیعی و واقعی ندارد، ولی برای افرادی که آن را باور دارند یا کسانی که در بطلان آن به یقین نرسیده‌اند، دارای اثر روانی است. به ویژه فال بد، که موجب ناامیدی، ناتوانی و نگرانی و سرگردانی می‌شود. فال حافظ برای تقنین و سرگرمی اگر نه فال نیک گرفته شود اشکالی ندارد. (مفاتیح الحیات، آیت الله جوادی آملی) مواردی از این فال گرفتن‌ها خصوصاً با وسعتی که در مصداق و معنا کردن آن‌ها قابل تصور است درست در می‌آید و موارد فراوانی هم

منظور از سبک شمارنده نماز کیست؟

نماز از مهم‌ترین عبادات است که در قرآن و روایات بر اهمیت آن تأکید شده است. سبک شمردن نماز به معنای بی‌اهمیت دانستن آن است که می‌تواند شامل ترک گاه‌به‌گاه نماز، تأخیر در خواندن نماز از اول وقت، خواندن نماز با سرعت و بدون دقت، عدم توجه به صحت رکوع و سجود، قرائت نادرست اذکار، رعایت نکردن شرایط لازم (مثل طهارت، قبله و پوشش مناسب)، و ترک نماز جماعت با وجود امکان آن باشد. بین محققان و فقها اختلاف نظرهایی درباره مفهوم استخفاف (سبک شمردن) وجود دارد؛ اما نباید به آسانی دیگران را به آن متهم کرد. روایات استخفاف زمانی مورد توجه‌اند که رفتارها از روی بی‌اهمیتی به نماز صورت گیرد؛ یعنی تنها در صورتی ترک یا تأخیر نماز و موارد دیگر مذموم و قبیح شمرد می‌شود که از بی‌اعتنایی به اهمیت نماز نشأت گرفته باشد.

چگونه اختلافات را تبدیل به دوستی کنیم؟

یکی از مهمترین عوامل پگو مگو و اختلاف، عجب و تکبر است و این که شخص خودش را با فضل و کمال بداند و دیگران اعم از همسر و فرزندان و همکارانش را پایین تر از خودش تصور کند، که منشأ همه بی احترامی ها و بی ادبی ها شده و اختلاف و دعوا ایجاد می شود.

سُئِلَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِيُّ عَنِ الْأَذْبِ، فَقَالَ: هُوَ أَنْ تَخْرُجَ مِنْ بَيْتِكَ، فَلَا تُلْقِي أَخَدًا إِلَّا رَأَيْتَ لَهُ الْفُضْلَ غَلِيظًا.

از امام حسین ع معنای ادب را پرسیدند؟ امام ع فرمود: ادب عبارتست از اینکه وقتی که از خانه خارج می شوی به هرکسی برخورد می کنی او را برتر از خود بینی.

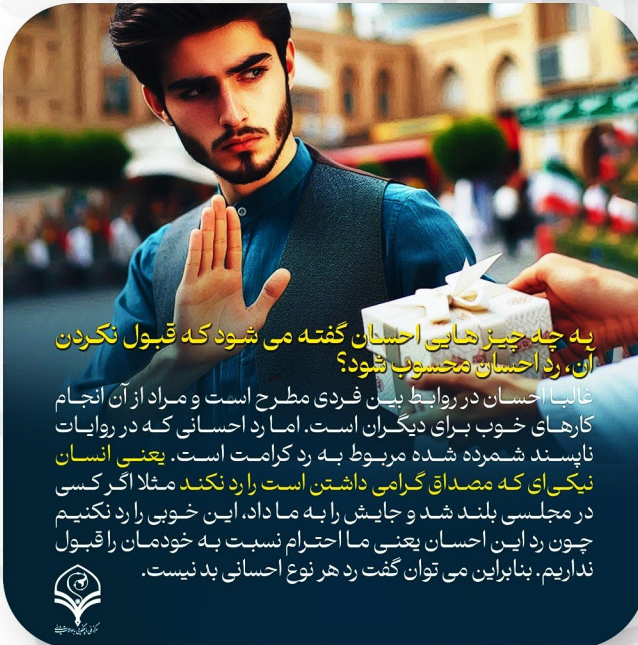
کسی که نماز نمی خواند کافر است؟

فردی که به جهت کاهلی، نماز را ترک می کند یا فردی که با قصد انکار و عناد آن را ترک می کند تفاوت دارد. غالب افرادی که نماز را ترک می کنند قصد عناد و انکار آن ندارند بلکه به جهت بی توجهی و مشغولیت های دنیوی و مادی آن را ترک می کنند صفت کفر درباره این افراد - که در روایات به آن اشاره شده است، به معنای مشرک و مرتد بودن نیست، بلکه به معنای ترک دستور خداوند است؛ پس این افراد حکم سایر مسلمانان را ندارند. ارتباط با این افراد از جهت هدایت و ترغیب آن ها به نماز شایسته است.

آیا اسلام با ورزش کردن زنان مخالفتی دارد؟

در دین اسلام، هر عمل مشروعی که موجب تقویت و نیرومندی جسم و روح افراد و به طور کلی سبب نشاط و نیرومندی جامعه شود، مطلوب بوده و ورزش بانوان نیز از این امر مستثنی نیست. اما این مهم می‌بایست بر اساس معیارهای اسلامی و مطابق با منزلت زن مسلمان صورت گیرد. یعنی اولاً نوع ورزش به گونه ای نباشد که موجب آسیب جسمی یا روحی به زنان شده و ثانیاً انجام آن مستلزم فعل حرام، نظیر اختلاط زنان و مردان نامحرم نباشد.

به چه چیزهایی احسان گفته می شود که قبول نکردن آن، رد احسان محسوب نشود؟

غالباً احسان در روابط بین فردی مطرح است و مراد از آن انجام کارهای خوب برای دیگران است. اما رد احسانی که در روایات ناپسند شمرده شده مربوط به رد کرامت است. یعنی انسان نیکی‌ای که مصداق گرامی داشتن است را رد نکند مثلاً اگر کسی در مجلسی بلند شد و جایش را به ما داد، این خوبی را رد نکنیم چون رد این احسان یعنی ما احترام نسبت به خودمان را قبول نداریم. بنابراین می‌توان گفت رد هر نوع احسانی بد نیست.

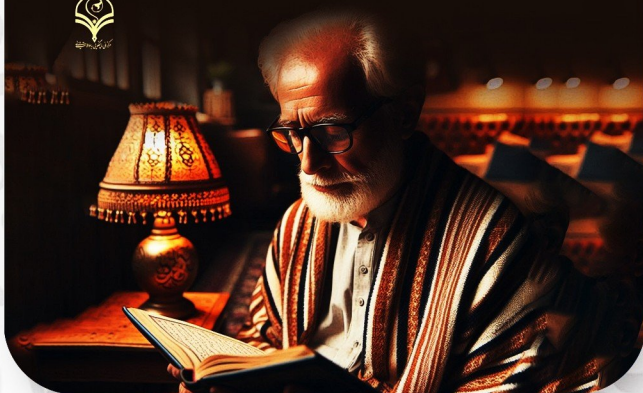

کسی که سواد ندارد، نگاه کردن به قرآن برایش فضیلتی دارد؟

در احادیثی بیان شده که نگاه کرده به قرآن عبادت محسوب می شود. در حدیثی از پیامبر صلی الله علیه و آله چنین نقل شده است:

النَّظَرُ فِي ثَلَاثَةِ أَشْيَاءٍ عِبَادَةٌ النَّظَرُ فِي وَجْهِ الْوَالِدَيْنِ وَ فِي الْمُصْحَفِ وَ فِي الْبَيْتِ.

نگاه به سه چیز عبادت است. نگاه به صورت والدین نگاه به قرآن و نگاه به دریا. صحیفه الإمام الرضا علیه السلام، ص ۹۰، ح ۱۹.

برای همسر و فرزندانت هدیه ای خریدم، آیا این کار ثواب دارد؟

در حدیثی از پیامبر ﷺ آمده است: هر کس به بازار رود و هدیه ای برای خانواده اش بخرد و ببرد، پاداش او مانند کسی است که برای نیازمندان صدقه می برد و هنگامی که هدیه را به خانه می برد، باید قبل از پسران، به دختران بدهد، زیرا کسی که دخترش را شادمان کند، مانند کسی است که یک بنده از فرزندان اسماعیل را آزاد کرده است. و هر کس با دادن هدیه ای چشم پسری را روشن کند، گویا از ترس خدا گریسته است و هر کس از ترس خدا بگریزد، خداوند او را داخل نعمت های بهشت کند. الأمالی للصدوق، ص ۵۷۷.

افضل دماء الشهداء العلماء اهل من

آیا حدیث **مداؤ العلماء افضل من دماء الشهداء** واقعیت دارد؟

چنین تعبیری در روایات یافت نشد و به نظر می رسد این متن برداشتی از این روایت بوده است:

وقتی قیامت برپا شود خداوند عزوجل مردم را در زمین و سطحی واحد جمع کرده و ترازوها را قرار می دهد و خون های شهداء با مُرگب علماء سنجیده می شود و مُرگب علماء بر خون های شهداء

ترجیح پیدا می کند. من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص: ۳۹۹، ح ۵۸۵۳

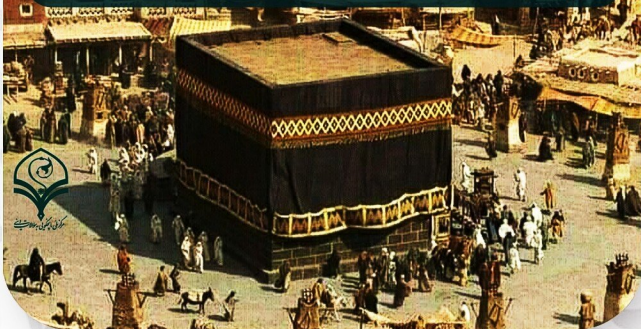
امروزه بین مردم مرسوم است که مراسم سوم، هفتم، چهلم، سالگرد و... برای اموات خود می گیرند، آیا این مراسمات توصیه دین است و در روایات تأکیدی بر این ها وجود دارد؟

با جست و جو در میان روایات و احادیث وارد شده از معصومان علیهم السلام، توصیه و تأکیدی بر گرفتن مراسم، به خصوص مراسم سوم و هفتم و چهلم و سالگرد یافت نشد. البته این که در احادیث به گرفتن مراسم توصیه نشده، دلیل بر نادرست بودن آن نیست و چنانچه این مراسم با شئون دینی و آداب اسلامی مغایرت نداشته باشد، برگزاری آن اشکالی ندارد.

افلح غلام امام باقر علیه السلام نقل کرده است: من با امام باقر علیه السلام به سفر حج رفتم. هنگامی که امام باقر علیه السلام قدم به درون مسجد الحرام نهادند، صدای آن حضرت به گریه بلند شد. به آن حضرت عرض کردم: پدر و مادرم فدای شما باد، مردم همه منتظر شما هستند. اگر کمی صدای خود را در حال گریه پایین بیاوری بهتر است. امام علیه السلام به این کلام من اعتنا نکرد و فرمودند: **وای بر تو ای افلح، من صدای خود را به گریه بلند می کنم، باشد تا خداوند نظر رحمتی به من بیندازد و من به وسیله این نظر رحمت در روز قیامت رستگار گردم.**

سنه المشهور، ج ۱، ص ۳۶۲

آیا غیر معصومین هم می توانند مباحله انجام دهند؟

مرحوم کلینی در کافی حدیثی از امام صادق علیه السلام نقل کرده که به یکی از اصحاب خویش فرمود: «اگر مخالفان سخنان حقت را نپذیرفتند آن ها را به مباحله دعوت کن». از روایات مشابه این استفاده می شود، هر کس با حفظ شرایطی برای اثبات حقانیت خویش در مقابل دشمنان ایمانی اش می تواند، مباحله کند.

آیا کمک مالی به جبهه مقاومت را می‌توان به روایات مستند کرد؟

در احادیث زیادی فداکاری جانی و هم کمک مالی به جبهه‌ها مورد توصیه قرار گرفته است. به عنوان نمونه در حدیثی از رسول خدا ﷺ چنین روایت شده است:

أَجُودُ النَّاسِ مَنْ جَادَ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
تعالی. سخاوتمندترین مردم آن کسی است که جان و مال خود را

جوانمردانه در راه خدای متعال تقدیم نماید. (الجعفریات، ص ۱۶)

چرا امام حسین علیه السلام راضی به کمک فرشتگان نشد؟

چون نصرت خداوند برای امام حسین علیه السلام آمد، خداوند او را در انتخاب نصرت یا دیدار خدا (شهادت) مخیر ساخت، امام هم دیدار خدا را انتخاب کرد. (الکافی، ج ۱، ص ۴۶۵). علت انتخاب شهادت هم این بود که **مصلحت اسلام اقتضا داشت**، تا امام حسین علیه السلام و یارانش در نهایت مظلومیت به شهادت برسند، تا بدین وسیله اسلام زنده بماند.

روز عرفه چه فضائی دارد؟ (۱)

عرفه یکی از روزهای خاص الهی است که خداوند نگاه ویژه به این روز دارد. از پیامبر اکرم ﷺ نقل شده است «در شب عرفه همهٔ دعاها ی خیری که می شود، مستجاب می گردد، و نیز هرکس در آن شب به عبادت خداوند متعال بپردازد، پاداش صد و هفتاد سال عبادت به او داده می شود و این شب، شب مناجات است و خداوند توبه هرکس را که بخواهد، می پذیرد». اقبال سید ابن طاووس ج ۱ ص ۳۲۵

روز عرفه چه فضائی دارد؟ (۲)

امام صادق علیه السلام فرمودند: «کسی که در ماه رمضان آموخته نشود تا ماه رمضان آینده آموخته نمی شود، مگر آنکه در عرفه حاضر شده باشد» اصول کافی ج ۴ ص ۲۶ همچنین رسول الله ﷺ فرمودند: «برخی از گناهان جز در عرفات بخشوده نمی شوند» دعائم الاسلام ج ۱ ص ۲۹۴

موسی بن قاسم خطاب به امام جواد علیه السلام می‌گوید: من برای شما و پدرتان زیاد طواف می‌کردم، ولی بعد تصمیم گرفتم برای همه معصومین علیهم السلام طواف کنم... گاهی نیز از طرف مادرتان حضرت فاطمه علیها السلام اطواف می‌کنم.
امام جواد علیه السلام فرمود: برای مادرمان فاطمه علیها السلام، زیاد طواف کن که این برترین کاری است که می‌توانی انجام دهی.

اصول کافی ج ۴، ص ۳۱۴

پخش صوت قرآن روی قبر برای مرده ثواب دارد؟

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

«تلاوت کننده و گوش فرادهنده به قرآن در پاداش

مساوی اند» (مسندک الوسائل، ج ۴، ص ۲۶)

بنابر این کسانی که صوت قرآن را گوش می‌دهند، می‌توانند ثواب گوش دادن را به صاحب قبر هدیه دهند.

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

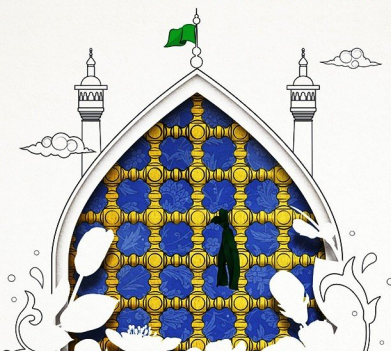
آیا روایتی در مورد توصیه به زیارت امام زادگان وجود دارد؟

در مورد زیارت امام زادگان از اهل بیت علیهم السلام سفارش هایی وجود دارد. به عنوان مثال در حدیثی از پیامبر صلی الله علیه و آله آمده است:

مَنْ زَارَنِي أَوْ زَارَ أَحَدًا مِنْ ذُرِّيَّتِي زُرَّتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَنْقَذَهُ مِنْ أَهْوَالِهَا. (تکامل الزیارات، ص ۱۸، ج ۱)

کسی که من یا یکی از فرزندانم را زیارت کند، روز قیامت به زیارت او می آیم و او را از هول و هراس آن روز رهایی می دهیم.

در برخی احادیث نیز سفارش به تعظیم و اکرام فرزندان پیامبر صلی الله علیه و آله شده است. زیارت این بزرگواران نیز می تواند اکرام و تعظیم آن ها محسوب شود. (استدلال فی اصول ج ۱، ص ۳۶، ج ۱۳۳۹)

شیعی ما این شراب ماء عذب فاذا کرفنی

شعر شیعی ما ان شربتم ماء عذب فاذا کرفنی؟

در روایتی آمده که حضرت سکینه علیها السلام هنگامی که خود را روی بدن مطهر و غرق به خون امام انداخت، غش کرد و در آن حال شنید که امام می سرایید:

شیعی ما این شراب ماء عذب فاذا کرفنی
أَوْ سَمِعْتُمْ بِغَرِيبٍ أَوْ شَهِيدٍ فَأَنْذِرُونِي
وَأَنَا السَّبَبُ الَّذِي مِنْ غَيْرِ جُرْمٍ قَتَلُونِي
وَبَجَزْدِ الْخَيْلِ بَعْدَ الْقَتْلِ عَمْدًا سَجَّوْنِي
لَيْتَكُمْ فِي يَوْمٍ عَاشُورَا جَمِيعًا تَنْظُرُونِي
كَيْفَ أَشْتَسْقِي لِبَطْلِي فَأَبِزُوا أَنْ يَرْحَمُونِي
وَسَقَوْهُ سَلَمٌ بَغَى عَوْضَ الْمَاءِ الْمَعِينِ
يَا لِرُزْءٍ وَ مُصَابٍ كَهَذَا أَرْكَانَ الْحَجَّوْنَ
وَيَلَهُمْ قَدْ جَرَحُوا قَلْبَ رَسُولِ الثَّقَلَيْنِ
فَالْعَنُوهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ شِيعَتِي فِي كُلِّ حِينٍ

اللهم صل على محمد و آل محمد

با توجه به فضیلت صلوات فرستادن، آیا روایتی داریم که خود پیامبر ﷺ بر خودشان صلوات بفرستند؟

در احادیثی نقل شده که پیامبر ﷺ بر خودشان نیز صلوات می فرستادند. به عنوان نمونه در حدیثی چنین نقل شده است: رسول خدا ﷺ به فاطمه ؑ فرمود: همسر و دو پسر را نزد من بیاور فاطمه ؑ آن ها را خدمت حضرت آورد. رسول اکرم ﷺ عیای خود را بر روی آن ها افکند و دست مبارک خویش را بر آن ها نهاد و عرض کرد: **بار خدایا! اینان آل من هستند، پس صلوات و برکات خودت را بر محمد و آل محمد قرار بده.**

عمدة بیون، ص: ۳۳

ریخته شدن خون شهید در پیشگاه خداوند چه فضیلتی دارد؟
شهید و ریخته شدن خون او در پیشگاه الهی فضیلت و کرامت بسیار بالایی دارد تا جایی که امام باقر ؑ در این زمینه فرموده اند:

مَا مِنْ قَطْرَةٍ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ قَطْرَةٍ دَمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

هیچ قطره ای که از نزد خداوند دوست داشتنی تر از قطره خونی که در راه خدا ریخته می شود نیست

آیا روایتی داریم که برای زیارت امام حسین علیه السلام می‌توان قرض نمود؟

با جست‌وجوی انجام شده، چنین روایتی یافت نشد. اما در برخی روایات بیان شده که جا دارد انسان وسایل زندگی‌اش را برای این زیارت بفروشد. در حدیثی امام صادق علیه السلام فرموده‌اند: اگر مردم می‌دانستند چه خیر و برکتی در زیارت امام حسین علیه السلام است قطعاً برای زیارت آن حضرت با شمشیر بایکدیگر به مبارزه پرداخته و اموال خود را فروخته و به زیارت آن حضرت می‌رفتند. (کامل الزیارات، ص ۲۹۴، ج ۷)

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

هر چیزی راهی دارد و راه رسیدن به شادمانی در روز قیامت چهار چیز است:

- ۱) دست محبت بر سر یتیمان کشیدن
- ۲) مهربانی با کسی که همسر از دست داده
- ۳) کوشیدن در رفع نیازهای مسلمانان
- ۴) دلجویی از تهیدستان و مسکینان

الروضة فی فضائل امیر المؤمنین علیه السلام، ص ۱۷۶

با توجه به فضیلت‌هایی که در مورد صابران نقل شده، از کجا بفهمیم صابر هستیم؟

در روایات ملاک‌هایی برای شناسایی افراد صابر بیان شده است. به عنوان مثال در روایتی از پیامبر ﷺ چنین نقل شده:

علامت شخص صابر و شکیب‌سره چیز است: **اول: آنکه سست و بی‌حال نیست؛ دوم: آنکه ملول و محزون نیست؛ سوم: آنکه از پروردگار متعال شکایت نمی‌کند.** زیرا شخص وقتی کسل و سست شد حقوق دیگران را ضایع نموده و وقتی ملول و محزون گردید، اداء شکر نمی‌کند و هرگاه از پروردگار شاکی شد عصبان می‌کند. (علل الشرائع، ج ۲، ص ۴۹۸، ح ۹)

آیا روز عرفه در روایات عید نامیده شده است؟

در روایتی امام صادق (ع) به صراحت از این روز تعبیر به «عید» می‌کند. چه بسا علت این که روز عرفه «عید» معرفی شده از این جهت باشد که در این روز، حق تعالی، **بندگان خود را به عبادت و اطاعت خویش فراخوانده و سفره گسترده جود و احسان خود را برای ایشان گسترانیده و ایشان را به آمرزش گناهان و پوشانیدن عیب‌هایشان وعده فرموده است.**

بنابر برخی روایات که از معصومان علیهم السلام نقل شده، زمین در ابتدا زیرآب بوده و سپس خشکی‌ها از آب بیرون آمده است. **روز بیرون آمدن خشکی‌ها را روز «دحوالارض» نامیده‌اند.** روایات اسلامی بیان‌گر این هستند که نخستین جایی که از زمین سر برآورد، مکه یا کعبه بوده است.

امام رضا علیه السلام فرمودند:

در شب بیست و پنجم از ذی قعدة زمین از زیر کعبه گسترش یافت.

تفسیر المیزان، ج ۴، ص ۳۵۶

آیا عبارت «ولکن سفینه الحسین» متن روایتی از معصوم علیه السلام است؟

به نظر می‌رسد آن چه در کلام شماری از خطبا شهرت یافته تحلیلی از «مرحوم شیخ جعفر شوشتری ره» (م ۱۳۳۵ ق) در کتاب «الخصائص الحسینیه» است. اما روایت «إِنَّمَا مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فِيكَمِ كَسَفِينَةِ نُوحٍ مَنْ دَخَلَ فِيهَا نَجَا وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ»؛ همانا مثل اهل بیتم در میان شما مانند کشتی نوح است که هر کس سوارش شود، نجات یابد و هر کس از آن تخلف کند، غرق می‌گردد. که به «سفینه» معرُوف است، در منابع معتبر شیعه و اهل سنت آمده است و ادامه آن یعنی «و سفینه الحسین اسرع» در منابع ذکر نشده است.

امیر المؤمنین علی

برای انسان عاقل و خردمند سزاوار است که از پنج چیز دوری کند:

از مستی قدرت

از مستی ثروت

از مستی ستایش دیگران

از مستی علم و دانش

از مستی جوانی

میراث کلمه با طهرت ص ۱۱۷۵

آیا درست است که هنگام مواجهه با نامحرم در خلوت، شیطان نیز حضور دارد؟

در روایتی از پیامبر ﷺ در مورد حضور شیطان در وقت خلوت دو نامحرم آمده است:

مَا مِنْ رَجُلٍ خَلَا بِامْرَأَةٍ إِلَّا كَانَ الشَّيْطَانُ ثَالِثَهُمَا.

هیچ مردی با زن نامحرم خلوت نمی‌کند جز آن که سومی

آن‌ها شیطان است. (دعائم الإسلام، ج ۲، ص ۲۱۴، ۷۸۸)

آیا راهی برای رسیدن به ثواب شهداء وجود دارد؟

در روایات راهکارهایی برای رسیدن به اجر شهدا بیان شده است. به عنوان نمونه در حدیثی از پیامبر صلی الله علیه و آله چنین نقل شده است:

مَنْ مَشَى إِلَى ذِي قَرَابَةِ بِنَفْسِهِ وَ مَالِهِ لِيَصِلَ رَحْمَةً أَعْطَاهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَجْرَ مَائِهِ شَهِيدٍ.

کسی که با جان و مالش در پی صلح‌رحم برآید، خداوند متعال اجر صد شهید را به او عطا می‌کند. من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶۰

دور انداختن تکه‌های کوچک نان یا باقیمانده برنج اسراف محسوب می‌شود؟

اسراف چه کم و چه زیاد گناه محسوب می‌شود و نباید انجام شود. در حدیثی از امام صادق (علیه السلام) چنین بیان شده است:

کم‌ترین اندازه اسراف این است که لباس بیرون‌ت را لباس خانه دم دستی قرار بدهی و ته‌مانده ظرفت را دور بریزی. (الکافی، ج ۴، ص ۵۶، ح ۱۰)

به بعضی افراد که نیکی می‌کنیم به نحوی رفتار می‌کنند که از کار خیر خود پشیمان می‌شویم، روایات در مورد این افراد چه فرموده‌اند؟

در حدیثی از امام صادق علیه السلام در این مورد آمده است:
لَعَنَ اللَّهُ قَاطِعِي سَبِيلِ الْمَغْرُوفِ قَبِيلَ وَمَا قَاطَعُو سَبِيلِ الْمَغْرُوفِ قَالَ الرَّجُلُ يُضْنَعُ إِلَيْهِ الْمَغْرُوفُ فَيَكْفُرُهُ فَيَمْتَنِعُ صَاحِبُهُ مِنْ أَنْ يَضْنَعَ ذَلِكَ إِلَى غَيْرِهِ.

خدای لعنت کند دزدان نیکی را، سؤال شد دزدان نیکی چه کسانی هستند؟ حضرت فرمودند: کسی که به او نیکی شود و او ناسپاسی کند، در نتیجه نیکوکار را از نیکی به دیگران بازدارد. (الکافی، ج ۴، ص ۳۳، ح ۱)

آیا از حضرت معصومه علیها السلام روایت هم نقل شده است؟

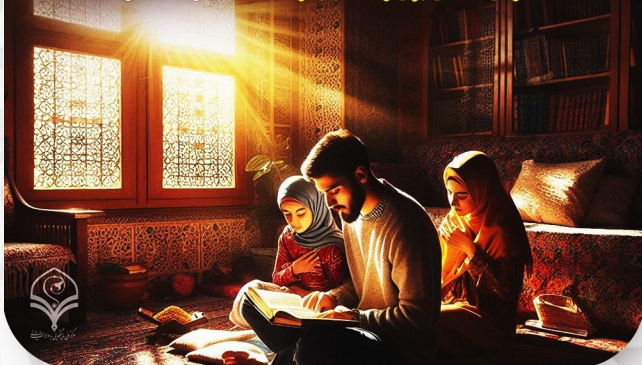
در منابع اسلامی، احادیثی از این بانوی بزرگوار نقل شده است. به عنوان مثال در حدیثی از ایشان آمده است:
يُحْسَرُ النَّاسُ كُلُّهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ خُفَاءَ عُرَاءَ إِلَّا شِيعَةَ عَلِيٍّ.
در روز قیامت تمام مردم بابرهنه و عریان محشور می‌شوند، جز شیعیان امیرالمؤمنین علیه السلام. (بحار الأنوار، ج ۴۵، ص ۷۷، ح ۱۳۶)

آیا قرائت قرآن در منزل به جز ثواب قرائت، فایده دیگری نیز دارد؟

در احادیث فواید و نتایجی برای قرائت قرآن در منزل آمده است. به عنوان مثال در حدیثی از پیامبر اکرم ﷺ چنین بیان شده است:

خانه‌ای که در آن قرآن فراوان خوانده شود، خیر آن بسیار گردد و به اهل آن وسعت داده شود و برای آسمانیان بدرخشد چنان که ستارگان آسمان برای زمینیان بدرخشند. (الکافی، ج ۲، ص ۶۱۰، ح ۱)

چه کنیم که در هنگام مشکلات خدا ما را ببیند و دعایمان را بپذیرد؟

برخی افراد فقط در وقت مشکلات دست به سوی پروردگار برمی دارند در صورتی که دعا در هنگام آرامش و راحتی، تأثیر زیادی در استجاب دعا هنگام مشکلات دارد. پیامبر اکرم ﷺ در حدیثی فرموده‌اند:

عَنْ سَرَّةَ أَنَّ يَسْتَجِيبُ اللَّهُ سُجَّائَهُ لَهُ فِي الشَّدَائِدِ وَالْكَرْبِ فَلْيُكْثِرِ الدُّعَاءَ عِنْدَ الرَّخَاءِ.

هر کس دوست دارد خداوند هنگام سختی‌ها و گرفتاری‌ها دعاى او را مستجاب کند، در هنگام آسایش دعا بسیار کند. (الدعوات، ص ۱۹)

پرستاری شغل سخت و طاقت فرسایی است. آیا در فضیلت این کار حدیثی وجود دارد؟

در روایات، پرستاری و مراقبت از بیماران به عنوان عملی پرفضیلت و با اجر بسیار بیان شده است. به عنوان نمونه، در حدیثی از پیامبر اکرم ﷺ آمده است:

«مَنْ قَامَ عَلَى مَرِيضٍ يَوْمًا وَلَيْلَةً بَعَثَهُ اللَّهُ تَعَالَى مَعَ إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَجَازَ عَلَى الصِّرَاطِ كَالْبَزِقِ اللَّامِعِ». هر کس یک شبانه روز از بیماری پرستاری کند، خداوند او را با ابراهیم خلیل محشور می کند و همچون برق از پل صراط عبور می نماید. (منبع: ثواب الأعمال، ص ۲۸)

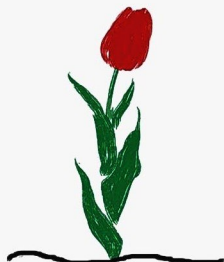

امام عسکری علی السلام

بیچ گزافاری و بلایی نیست مگر آن که نعمتی
از خداوند آن را در میان گرفته است.

بحار الانوار جلد ۸۵، ص ۳۴

آیا در منابع حدیثی، این مضمون که بالاتر از شهادت چیزی نیست، وارد شده؟

بله در احادیث بیان شده که بالاترین نیکی شهادت است، پیامبر اکرم ﷺ در این رابطه می فرمایند: **فَوْقَ كُلِّ ذِي بَرٍّ حَتَّى يُقْتَلَ الرَّجُلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِذَا قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَيْسَ فَوْقَهُ بَرٌّ**. بالاتر از هر کار خیری، خیر و نیکی دیگری است تا آنکه فردی در راه خدا کشته شود پس بالاتر از کشته شدن در راه خدا، خیر و نیکی نیست.

آیا درست است که آزار دادن حضرت فاطمه علیها السلام، موجب اذیت پیامبر صلی الله علیه و آله است؟

در روایات فراوانی، حضرت فاطمه علیها السلام پاره تن رسول خدا صلی الله علیه و آله دانسته شده و آزار وی موجب ناراحتی پیامبر صلی الله علیه و آله اعلام گشته است. در روایتی پیامبر عظیم الشان اسلام فرموده اند: **أَلَا إِنَّ فَاطِمَةَ بَضْعَةٌ مِنِّي فَمَنْ آذَاهَا فَقَدْ آذَانِي وَمَنْ سَرَّهَا فَقَدْ سَرَّنِي وَمَنْ غَاطَهَا فَقَدْ غَاطَنِي**.

بدانید که فاطمه پاره تن من است و هر که او را آزار برساند مرا آزرده است و هر که او را شاد کند مرا شاد کرده و هر که او را خشنمک سازد مرا خشنمک کرده است. (الاصحاح للصدوق، ص ۱۰۴، ج ۳)

آیا حدیث الأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ به معنای این است که هر کاری می‌خواهی بکن فقط دلت پاک باشد؟

دو معنا برای این حدیث وجود دارد:

۱- اعمال به وسیله نیت‌ها ارزش پیدا می‌کنند و کسی که بدون در نظر گرفتن نیت به کاری دست بزند، مانند کسی است که غافل است و غافل یاداشی بابت انجام عمل خود نخواهد برد.

۲- افراد در عملشان هر نیتی داشته باشند، به همان مقدار اجر و ثواب خواهند برد. مثلاً کسی که جهاد را به قصد رسیدن به غنائم انجام دهد، مزدش همان است و کسی که برای خدا بجنگد، به رضایت و رضوان الهی دست خواهد یافت. مصباح الشریعة، ص ۵۳

آیا همه در قیامت گریانند؟ کسی هست که گریان نباشد؟

در روایات افرادی از ناراحتی و گریان بودن در قیامت استثناء هستند. در

حدیثی از امام باقر (ع) چنین روایت شده است:

كُلُّ عَيْنٍ بَاكِیَةٌ یَوْمَ الْقِیَامَةِ غَیْرُ ثَلَاثٍ عَيْنٌ سَهَرَتْ فِی سَبِيلِ اللَّهِ وَ عَيْنٌ فَاضَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ عَيْنٌ غَضَّتْ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ.

هر چشمی در روز رستاخیز گریان است جز سه چشم:

❖ چشمی که در راه خدا بیداری کشید

❖ چشمی که از ترس خدا اشک ریخته

❖ چشمی که بر آنچه خدا حرام کرده بسته شده. الکافی، ج ۲، ص ۸۰، ح ۲

پیامبر اکرم ﷺ
پنج فرصت را پیش از آمدن
پنج چیز غنیمت بشمار:

جوانی پیش از پیری

سلامتی قبل از مریضی

انسوگی قبل از گرفتاری

دارایی پیش از فقر

زندگی پیش از مرگ

من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص: ۳۵۷

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

برای معامله کردن چه آدابی در احادیث ذکر شده؟

امام صادق علیه السلام از پیامبر اکرم ﷺ نقل می‌کند که: هر که خرید و فروش نماید، باید پنج شرط را حفظ کند و از آن‌ها دوری گزیند وگرنه نباید معامله کند:

الف: ربا خواری

ب: قسم خوردن

ج: پوشاندن عیب

د: ستودن کالا به هنگام فروختن

ه: نکوهش کالا به هنگام خریدن. (الکافی، ج ۵، ص: ۱۵۱، ۱۲)

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

چرا یزید خانواده امام حسین علیه السلام را زنده نگه داشت و به اسارت برد؟ آیا نمی توانست همه را به شهادت برساند؟

برخی دلایل که موجب شد یزید اهل بیت علیهم السلام را زنده نگهدارد عبارت است از:

۱. زنده نگاه داشتن اسرا برای تحقیر ایشان و به رخ کشاندن افتخار شکست امام حسین علیه السلام و یارانش و نیز معرفی آنان به عنوان شورشی و خارجی.

۲. زهرچشم گرفتن از مخالفان حکومت خویش.

۳. بیماری حضرت سجاد علیه السلام.

۴. نگرانی از فشار افکار عمومی و در ادامه، تغییر اوضاع شرایط در کوفه و شام.

چرا پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله جانشینی حضرت علی علیه السلام را در مکه که مسلمانان زیادی، در ایام حج از کشورهای دیگری، حضور داشتند بیان نکردند؟

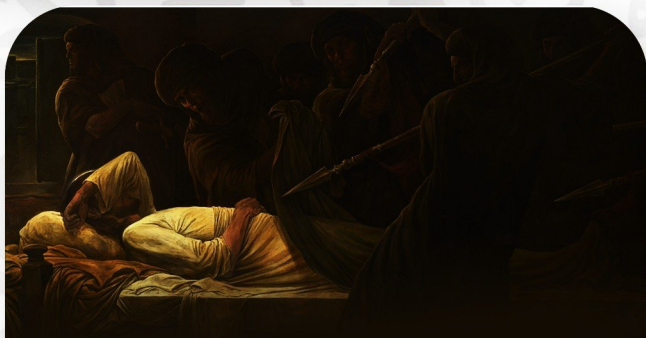
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله تنها بر اساس فرمان خداوند عمل می کرد. اگر چه قبل از غدیر بارها وصایت و جانشینی حضرت علی علیه السلام را در وقایعی مانند یوم الدار و بدء الدعوة بیان کرده بودند؛ ولی جریان غدیر که تأکید بیانات قبلی رسول خدا صلی الله علیه و آله بود به دستور صریح خداوند بود و این دستور بعد از اتمام مراسم حج و در راه بازگشت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به مدینه صادر شد.

آیا لقب «رضا» توسط مأمون به امام رضا علیه السلام داده شده است؟

برخی از منابع چنین اعتقادی دارند اما شواهد نشان می‌دهد که این ادعا صحیح نبوده و مأمون فقط از این لقب برای خطاب قرار دادن ایشان استفاده کرده و به آن رسمیت بخشیده است. امام جواد علیه السلام در مورد برخی افراد که معتقد بودند مأمون این لقب را برگزیده است، فرمود: «به خدا دروغ گفته‌اند و کار ناپجایی مرتکب شده‌اند، بلکه خدا علی بن موسی علیه السلام را رضا نامید؛ چون او مورد رضایت خدا در آسمان و مورد رضایت پیامبر اکرم و دیگر امامان در زمین بود».

آیا جریان ليلة المبيت فقط در کتب شیعه نقل شده است؟

ماجرای خوابیدن حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در جای پیغمبر صلی الله علیه و آله که به ليلة المبيت مشهور است علاوه بر منابع شیعه در بسیاری از منابع معتبر اهل سنت آمده است؛ از جمله این منابع می‌توان به سیره ابن هشام طبقات الکبری ابن سعد اشاره نمود.

اولین کسانی که درباره واقعه کربلا کتاب نوشتند چه کسانی بودند؟

- ۱- **أصبغ بن نباته** مُجاشعی، درگذشته قرن اول هجری، نویسنده کتاب «مقتل الحسین (ع)»
- ۲- **جابر بن یزید جعفی**، درگذشته ۱۲۸ه، کتاب او نیز «مقتل الحسین» نام دارد.
- ۳- **ابی مخنف**، متوفای ۱۵۸ه، کتاب «مقتل الحسین» او از مهمترین منابع واقعه عاشورا است.
- ۴- **ابو منذر**، هشام بن محمد بن سائب کلبی کوفی، درگذشته ۲۰۴ه، کتابی درباره وقایع کربلا نگاشت که بسیاری از عالمان بزرگ شیعی و اهل سنت مطالب خود را از او نقل می‌کنند.

بَارِئُ الْعِلْمِ الْأَمِينِ السَّلَامُ عَلَيْكَ

گریه های امام سجاد علیه السلام بر شهیدای کربلا چه تأثیراتی داشت؟

حضرت زین العابدین علیه السلام بعد از واقعه عاشورا به مناسبت های مختلف تا آخر عمر شریفشان در فراغ پدر بزرگوارشان امام حسین علیه السلام و اهل بیت و یاران ایشان اشک ریخته و سوگواری می کردند. می توان قیام هایی که بعد از واقعه عاشورا بر ضد یزیدیان شکل گرفت از جمله قیام مردم مدینه معروف به «قیام حرد»، قیام توابین، قیام مختار و قیام زید بن علی و همراهی جمع زیادی از مردم با آنان، آگاه سازی مردم نسبت به جنایات و ماهیت بنی امیه و زنده نگه داشتن یاد عاشورا را نشأت گرفته از روشنگری و گریه و شیون امام سجاد علیه السلام و دیگر اعضای بنی هاشم دانست.

چگونه ممکن است صحابه رسول خدا ﷺ واقعه غدیر را نادیده بگیرند؟

در نظام قبیله‌ای حمایت خیل انبوه مردم از یک رأی اشتباه و باطل، عجیب نیست؛ زیرا در نظام قبیله‌ای معمولاً شیوخ قبیله تصمیم می‌گیرند و بقیه مردم تبعیت کرده و از آن حمایت می‌کنند. همان اتفاقی که در جریان سقیفه واقع شد و آنان از شیوخ خود تبعیت کردند، به خصوص که تعداد شیفتگان امیرالمؤمنین ﷺ را اندک و جبهه مقابل را کثیر یافتند؛ و شعار جلوگیری از تفرقهٔ مسلمین بهانه‌ای برای کنار زدن امیرالمؤمنین ﷺ شد.

قاتل حضرت عباس ﷺ دقیقاً چه کسی بود؟

یکی از جنایتکاران واقعه جانسوز عاشورا **حکیم بن طفیل** است، او اولین کسی بود که به سوی امام حسین ﷺ تیر اندازی کرد، او همچنین قاتل حضرت ابوالفضل العباس ﷺ بود و لباس و اسلحهٔ حضرت را به غارت برد. دیگر جنایت او تازییدن اسب بر پیکر مطهر امام حسین ﷺ می‌باشد.

لهوف، سید بن طاووس

آیا در زمان ائمه قمه زنی وجود داشت؟

از نظر تاریخی اطمینان داریم که قمه زنی قبل از دوران صفویه وجود نداشت؛ اما اینکه در زمان صفویه به وجود آمد یا بعداً در زمان قاجاریه تردید وجود دارد.

منابع معتبری درباره جریان عاشورا و حوادث کربلا معرفی نمائید؟

گرچه هیچ کتابی کامل و بی عیب و نقص نیست اما در ادامه برخی از منابع و کتاب‌های تحقیقی معتبر معرفی می‌شود:

فرهنگ عاشورا
جواد محدثی	قصه کربلا
نظری منفرد
تأملی در نهضت عاشورا
رسول جعفریان	ارشاد شیخ مفید
ترجمه رسول محلاتی
دمع السجوم، ترجمه نفس المهموم
علامه شعرانی	لیوف سید بن طاووس
ترجمه عزیزی
نخستین گزارش مستند از نهضت عاشورا
ترجمه و قلم الطیف یوسفی غروی، مترجم جواد سلیمانی	درسی که حسین (ع) به انسان‌ها آموخت
شهید هاشمی نژاد
عاشورا، ریشه‌ها، رویدادها
سعید داودی و مهدی رستم‌نژاد	نگاهی نو به جریان عاشورا
جمعی از پژوهشگران پژوهشگاه فرهنگ و علوم اسلامی

حضرت عباس علیه السلام با شمر فامیل بودند؟

حضرت عباس علیه السلام و شمر بن ذی الجوشن نسبت فامیلی نزدیکی نداشتند. شمر و ام البنین مادر حضرت عباس علیه السلام، هر دو از قبیله «بنی کلاب» بوده و جد چهارم شمر و جد ششم حضرت ام البنین علیه السلام یکی بود.

چند تن از فرزندان امام حسن علیه السلام در کربلا حضور داشتند؟

حضور شش تن از فرزندان امام حسن علیه السلام در کربلا، مستند و معلوم است که، سه تن به شهادت رسیدند (عبدالله اصغر، ابوبکر یا همان عبدالله اکبر، قاسم) و دو تن به اسارت رفتند (عمرو و فاطمه) و یک نفر (حسن مثنی) هم مجروح شد و پس از مداوا، از کوفه به مدینه برگردانده شد. حضور زید بن حسن در کربلا اختلافی است، و مشهور عدم همراهی او با امام حسین علیه السلام است. درباره فرزندی به نام «احمد بن الحسن» نیز اطلاعات کافی در دست نیست.

رفتار امام حسن عسکری علیه السلام با دشمنان خود به چه صورت بود؟

امام حسن عسکری علیه السلام را نزد علی بن اوتاش زندانی کردند و این شخص سخت با آل محمد علیهم السلام دشمن بود و خشونت به خرج می داد. به علی بن اوتاش دستور داده بودند که به حضرت عسکری آزار برساند. بیش از یک روز از زندانی بودن آن حضرت نزد او نگذشت که در مقابل ایشان خاضع و فروتن گردید و دقیقه‌ای از احترام حضرت فروگذار نمی نمود. وقتی که امام را آزاد کردند علی بن اوتاش بیش از همه به آل محمد علیهم السلام شناخت پیدا کرده و به ایشان معتقد شده بود.

چند نفر از بنی هاشم در عاشورا شهید شدند؟

تعداد ۱۷ نفر از شهدای کربلا از بنی هاشم که شهادتشان اجماعی است، عبارتند از: علی بن الحسین الاکبر، عباس بن علی بن ابی طالب، عبدالله بن علی بن ابی طالب، جعفر بن علی بن ابی طالب، عثمان بن علی بن ابی طالب، محمد بن علی بن ابی طالب، عبدالله بن حسین بن علی، ابوبکر بن حسن بن علی، قاسم بن حسن بن علی، عبدالله بن حسن بن علی، عون بن عبدالله بن جعفر، محمد بن عبدالله بن جعفر، جعفر بن عقیل، عبدالرحمن بن عقیل، عبدالله بن مسلم بن عقیل، عبدالله بن عقیل، محمد بن ابی سعید بن عقیل.

نام ۱۰ نفر دیگر نیز نقل شده که البته یقینی نیست، آنان عبارتند از: ابوبکر بن علی بن ابی طالب، عبدالله بن عبدالله بن جعفر، محمد بن مسلم بن عقیل، عبدالله بن علی بن ابی طالب، عمر بن علی بن ابی طالب، ابراهیم بن علی بن ابی طالب، عمر بن حسن بن علی، محمد بن عقیل و جعفر بن محمد بن عقیل.

الحکم فی الاموال

امام جواد (ع) برای مقابله با فرقه های انحرافی چه اقداماتی انجام دادند؟

گاهی امام (ع) پیروان خود را از نماز گزاردن پشت سر منحرفین فکری بر حذر می داشتند و حتی پرداخت زکات را به آنان اجازه نمی داد، همچنین ایشان اجازه اقامه جماعت پشت سر واقفه (که بر امامت امام کاظم (ع) متوقف شده و امامت امام رضا را نپذیرفتند) را ندادند.

همچنین در برابر اعتقادات زیدیه موضع گرفتند و آنان را مصداق آیه دوم وسوم سوره غاشیه دانستند.

شیوه دیگر امام، لعن و نفرین و صدور حکم قتل برای برخی از سران این فرقه بود که با نظرات و دیدگاه های خویش درباره مقام و جایگاه امام، سبب منحرف ساختن شیعیان و نیز بدنام کردن ائمه می شدند.

برنامه اسلام برای حذف برده داری چگونه بود؟

دستور فوری و بخشنامه ای با پدیده برده داری باعث می شد تا برده ها بیش از دیگران آسیب ببینند. بر همین اساس اسلام به صورت تدریجی و گام به گام با معضل برده داری برخورد کرد و حتی نسبت به برده های موجود در جامعه اسلامی نیز راه گرامی داشت و عدالت را در پی گرفت. کسی که از وضعیت برده ها در جامعه های مختلف غیر اسلامی خبر داشته باشد به خوبی می داند که بردگان در اسلام از چه موقعیتی برخوردار شدند و در جامعه های دیگر چه وضعیت اسفناکی داشتند و نیز انسان با انصاف، بی تردید برنامه درازمدت حذف برده داری در اسلام را خواهد ستود.

هدف امام سجاد علیه السلام از معرفی اهل بیت علیهم السلام در مجلس یزید چه بود؟

معرفی اهل بیت علیهم السلام از بایسته ها و در شمار مهم ترین اهداف خطبه امام سجاد علیه السلام به شمار می رود؛ زیرا در آن زمان برخی خود را اهل بیت می خواندند؛ مثلاً بنی امیه در شام، خویشتر را اهل بیت رسول خدا صلی الله علیه و آله معرفی می کردند و یاد در حجاز نیز برخی زنان پیامبر صلی الله علیه و آله در این اندیشه بودند؛ به ویژه اینکه رخدادهای بعد از آن حضرت، سبب خاموشی خاندان نبوی در صحنه سیاست شده بود.

حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان

نحوه شهادت امام حسن مجتبی علیه السلام به چه صورت بود؟

در برخی منابع نقل شده است معاویه برای اینکه مطمئن شود که نقشه او در ترور امام حسن علیه السلام موفق خواهد بود از پادشاه روم سمی قوی برای کشتن یکی از مخالفینش خواست. پادشاه روم نیز بعد از دریافت هدایای گوناگون با درخواست معاویه موافقت کرد. معاویه نیز همین سم را برای جعده فرستاد.

الاحتجاج، ج ۲، ص ۳۹۱

واکنش صحابه پيامبر نسبت به قیام و شهادت امام حسين (علیه السلام) چه بود؟

عملکرد صحابه در این خصوص متفاوت بود، برخی مانند مسلم بن عوسجه و حبیب بن مظاهر همراه امام بودند و به شهادت رسیدند، و برخی دیگر مانند شیب بن ربیع و عمرو بن حجاج زبیدی در جبهه مقابل قرار گرفتند و لکه ننگی برای خود و خاندان خویش به یادگار نهادند. پس از شهادت حضرت نیز عده‌ای از صحابه، چه به صورت انفرادی و چه در قالب قیام مسلحانه با قاتلان امام حسین (علیه السلام) مبارزه کردند که گرچه پیروزی‌ها و موفقیت‌هایی را کسب کردند، ولی قریب به اتفاق این جماعت به شهادت رسیدند.

ولادت امام کاظم (علیه السلام) در کدام ماه قمری واقع شده است؟

ابی بصیر به نقل از امام صادق (علیه السلام):

ولادت امام کاظم (علیه السلام) پس از ایام حج ۱۲۷هـ، هنگام مراجعت حضرت امام صادق (علیه السلام) به مدینه در اولین منزل پس از جحفه به نام ابواء بوده است. به تصریح معجم البلدان ابواء ۳۳ میل (حدود ۵۳ کیلومتر) تا جحفه فاصله دارد.

بنابراین امام کاظم (علیه السلام) در ماه ذی الحجه دیده به جهان گشود نه در ماه صفری که در سال ۱۲۸هـ نقل شده است.

آیا اسلام مانع حضور زن در جامعه است؟

اسلام نسبت به جوامع بدوی و جاهلی، اقوام و ادیان پیشین جایگاه زن را ارتقاء بخشید و منطقی معتدل نسبت به زنان ارائه کرد. بنابر گزارش‌های تاریخی در جامعه اسلامی، بانوان در اجتماع شرکت می‌کنند و حتی در جنگ‌ها حضور دارند اما کارهایی متناسب با ظرفیت زن انجام می‌دهند. حضور فعال حضرت زهرا سلام الله علیها، نسیبه جراحه، ربیع بنت معوذ، ام ایمن، ام عطیه انصاری، رمیصا بنت ملحان، نسیبه مازنیه (ام عماره) در برخی از جنگ‌ها گزارش شده است. آنها در پشت اردوگاه سپاه اسلام، جهت یاری رزمندگان و همچنین خدمات‌رسانی چون آشپزی، مراقبت از اثاثیه سربازان، درمان بیماران و مداوای مجروحان حضور داشتند. (ابن سعد، الطبقات

الکبری، ۱۴۱، ج ۸، ص ۳۳۳، ذیبی، تاریخ الإسلام، ۱۴۱۳، ج ۵، ص ۲۸)

آیا درست است که زکریای رازی را به خاطر عقایدش محاکمه کردند و آن قدر با کتاب‌های خودش بر سرش کوبیدند که بینایی‌اش را از دست داد؟

زکریای رازی، اندیشمند مشهور ایرانی است که از سوی مخالفانش متهم به کفر و الحاد شد؛ درحالی‌که شواهد موجود، نشانگر اسلام و ایمان او است. این ادعا که او محاکمه و مجازات شد و کتاب‌هایش را به سرش کوباندند نیز اساسی ندارد و تنها چیزی که در منابع تاریخی آمده، از این قرار است که یک‌بار منصور سامانی به سبب عدم موفقیت زکریای رازی

در کیمیا، به‌منظور تنبیه او، بر سرش کوفت. بعد از این، رازی از آن دیار مهاجرت کرد و پس از مدتی، ناراحتی چشم (آب مروارید) یافت و برای درمانش اقدام نکرد و نابینا شد.

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

برخورد پیامبر ﷺ با اسرا چگونه بود؟

در ۱۶ نبرد عصر نبوی، مسلمانان توانستند از گروه مقابل اسیر بگیرند که در ۱۲ مورد آن بدون چون و چرا همه اسرا آزاد شدند و به خانه های خود برگشتند. در یکی از این جنگها ۶۰۰۰ نفر آن هم با تدبیر شخص پیامبر ﷺ اسرای دشمن آزاد شدند. در سه مورد معاوضه اسیر صورت گرفت بدین سان که قبایل هم پیمان دشمن از مسلمانان اسیر داشتند، مسلمانان به شرط آزادی آن اسرا، اقدام به رها کردن اسرای دشمن کردند. فقط در مورد بنی قریظه برخورد با مجرمان اسرا گزارش شده است، اما متأسفانه اسلام ستیزان که این همه مهربانی پیامبر ﷺ در آزادی اسرا را نادیده گرفته اند، در این یک مورد مبالغه گویی کرده اند.

چه تعداد از زنان در واقعه عاشورا (۶۱ ق) در کاروان سیدالشهدا علیه حضور داشتند؟

با آنکه ارائه آمار دقیق از زنان حاضر در کربلا، به دلیل برخی گزارشات سؤال برانگیز و مشکوک، مشکل است با این حال، برخی از زنان هاشمی و غیرهاشمی در کاروان اسرا بودند که در طول مسیر کربلا تا کوفه و شام صدمات و آسیب های فراوانی را تحمل کردند و هر کدام از آن ها، یک یا چند تن از خانواده اش را در کربلا از دست داده و برخی از آنها نیز به شهادت رسیدند.

تاریخ قیام و مقتل جامع سیدالشهدا علیه السلام،
جمعی از تاریخ پژوهان زیر نظر حجه الاسلام و المسلمین مهدی بهکواسی.

آیا حضرت خدیجه علیها السلام قبل پیامبر صلی الله علیه و آله همسر داشته اند؟

عده ای همچون جعفر مرتضی عاملی محقق تاریخ نگار و ... می گویند: حضرت خدیجه علیها السلام هنگام ازدواج با پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله دختر باکره بودند و قبل از آن ازدواجی نداشتند. احمد بلاذری، ابوالقاسم کوفی، سید مرتضی و شیخ طوسی روایت کرده اند که: خدیجه در وقت ازدواج با پیامبر دختر بود نه بیوه!

ویژگی های سیاسی اجتماعی روزگار امام محمدباقر علیه السلام

روزگار امام محمدباقر علیه السلام بستری آماده برای نشر احکام دین و اسلام بود. این هنگام، برای امام محمدباقر علیه السلام فرصتی شایسته بود تا چهره زیبای حقایق دینی را از پس پرده های اوهام و خرافات اموی بیرون آورد و به مردم نشان دهد زیرا در این روزگار، اندک گشایشی پدید آمد که عصر انتشار فقه آل محمد یا به تعبیر دیگر، روزگار تعلیم و تدریس فقه جعفری بود.

آیا «اسماء بنت عمیس» کنیز حضرت زهراؑ بود؟

خیر، اسماء از زنان مسلمان و از ارادتمندان اهل بیتؑ بود. این بانوی بزرگوار همسر جعفر بن ابیطالب برادر امام علیؑ و مادر عبدالله بن جعفر همسر حضرت زینبؑ بود. اسماء در زمان حیات پیامبر اکرمؐ و بعد از شهادت همسرش جعفر به ازدواج ابوبکر در آمد و بعد از مرگ ابوبکر با امام علیؑ ازدواج کرد.

اسماء بنا بر وصیت حضرت فاطمهؑ به کمک حضرت علیؑ، جنازه ایشان را غسل داد. (بلاذری، انساب

الاشراف، ۱۹۵۹م، ج ۱، ص ۴۵)

امام حسن مجتبیٰؑ چه خصوصیت اخلاقی داشتند که دشمن هم به آن اعتراف می کرد؟

امام حسن مجتبیٰؑ فرمودند: «بدترین مصیبت بد اخلاقی است و برترین عبادت انتظار فرج».

امام مجتبیٰؑ در گفتار بسیار با ادب بود و جز در موارد لزوم سخنی نمی گفت؛ ادب و وقار امامؑ آن اندازه بود که حتی دشمنی مانند معاویه نیز به آن اعتراف می کرد؛ «یعقوبی» در کتاب خود به نقل از معاویه می نویسد: «هنگام صحبت هیچکس مایل به سکوت نبودم مگر حسن بن علی؛ حتی یک بار از زبان او ناسزایی نشنیدم».

مباهله چه روزی است؟

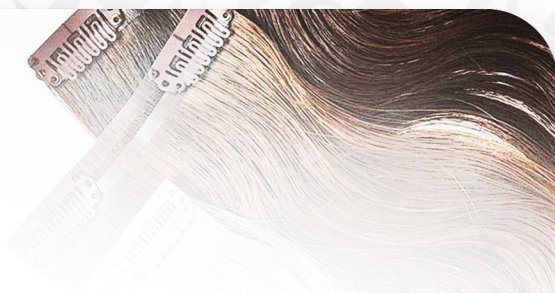
روزی که بنا بود مسلمانان و مسیحیان نجران یکدیگر را نفرین کنند، تا خدا آن طرف را که دروغگوست، عذاب کند؛ اما بزرگان مسیحی چون عزیزترین اشخاص پیامبر ﷺ را همراه او دیدند، از مباهله منصرف شدند و موافقت کردند که با رسول ﷺ صلح کنند و جزیه بپردازند.

چرا مأمون چندین بار مناظراتی را با حضور امام رضا علیه السلام ترتیب داد؟

مرحوم صدوق می گوید: «مأمون از حرصی که بر مقام علمی حضرت رضا علیه السلام داشت علمای فرق و مذاهب مختلف خارج از صراط مستقیم را که می شناخت و یا شنیده بود، از هرکجای عالم دعوت می کرد که با آن حضرت به مباحثه پردازند تا او را میجکوم و مجاب سازند و بر او در بحث چیره شوند تا آتش حسدش خاموش شود و بدین وسیله بتواند شهرت علمی او را لکه دار نماید.....»

حکم شرعی اکستنشن مو چیست؟

انجام اکستنشن مو اگر مانع برای وضو و غسل نیست و یا اگر مانع است، برای اولین نماز بدون مشقت قابل برطرف کردن است؛ به خودی خود اشکالی ندارد.

حکم شرعی کاشت ناخن چیست؟

طبق نظر مقام معظم رهبری حفظه الله:

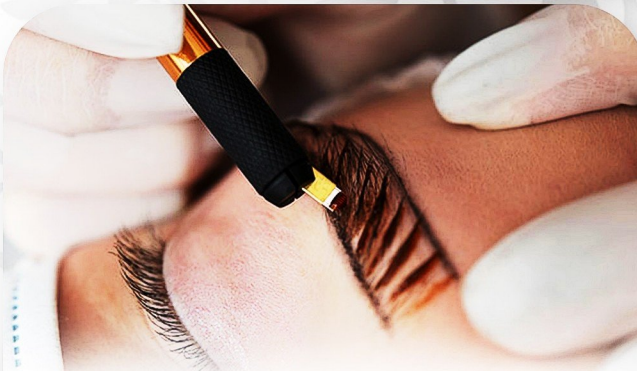
ایجاد عمدی مانع، مانند ناخن زینتی که ضرورتی ندارد و برداشت آن برای وضو و غسل امکان پذیر نیست یا سختی فوق العاده دارد؛ شرعاً جایز نیست و در این فرض اگر این کار را انجام دهد، باید علاوه بر وضو یا غسل جبیره‌ای، تیمم کرده و بعد از برطرف شدن کامل مانع، نمازها را بنابر احتیاط واجب قضا کند.

آیا انجام عمل زیبایی اشکال شرعی دارد؟

طبق نظر آیت الله خامنه ای :

عمل زیبایی اگر موجب ضرر قابل توجه نباشد، به خودی خود اشکال ندارد؛ ولی این عمل، درمان بیماری محسوب نمی‌شود و در حین جراحی، نگاه و لمس پزشک نامحرم جایز نیست، مگر در مواردی مانند سوختگی و حوادث دیگر که برای معالجه باشد و استفاده از پزشک نامحرم، ضروری باشد.

رساندن آب هنگام وضو و غسل، به موهایی مثل ابرو و مژه لازم است؟

در غسل و وضو رسیدن آب به موهایی که عرفاً جزء بدن محسوب می‌شود مثل مژه و ابرو و ... واجب است. بنابراین اگر مانعی در صورت باشد که بدون مشقت قابل برداشت است، باید برطرف شود، اگر چه هزینه داشته باشد.

آیا برداشتن ناخن مصنوعی برای وضو و غسل واجب است؟

همه مراجع تقلید:

مانعی مثل ناخن مصنوعی اگر قابل برداشتن است؛ باید برداشته شود؛ هر چند نیازمند صرف هزینه باشد. در این فرض اگر برطرف نشود؛ وضو یا غسل با آن هر چند به صورت جبیره انجام شود، باطل است و در نتیجه نماز هم باطل است.

حکم شرعی انجام تاتو و خالکوبی چیست؟

خالکوبی و تاتو؛

- اگر ضرر قابل توجهی بر بدن نداشته باشد؛
- تشبه مرد به زن و یا بالعکس محسوب نگردد؛
- ترویج فرهنگ مبتذل غرب به حساب نیاید؛
- مفسده‌ای نداشته باشد؛
- برای غسل و وضو اشکال ایجاد نکند؛
- به خودی خود اشکال ندارد.

حکم شرعی کاشت مژه مصنوعی چیست؟

ایجاد مانع عمدی مانند کاشت مژه مصنوعی برای زینت که باعث نرسیدن آب به قسمتی از اعضای وضو یا غسل می شود، در صورتی که برطرف کردن آن برای وضو و غسل امکانپذیر نیست یا سختی فوق العاده دارد؛ جایز نیست. در این فرض اگر این کار را انجام دهد؛ باید علاوه بر وضو یا غسل جبیره ای، تیمم کرده و بعد از برطرف شدن کامل مانع، نمازها را بنا بر احتیاط واجب قضا کند.

آیا پسر بعد از مرگ پدر می تواند با زن پدرش ازدواج کند و اصلاً محرمند یا نا محرم؟ همه مراجع:

همسر پدر برای پسر محرم است. محرمیت دائمی و همیشگی است. پسر نمی تواند با همسر پدر خود ازدواج کند، هرچند پدرش از دنیا رفته باشد. فرق نمی کند زن فرزندی از آن خانواده داشته یا نداشته باشد. اگر مرد با زنی ازدواج کند و عقد بخواند، پسر و نوه مرد، حتی نوه های بعدی، بر آن زن محرم می شوند.

رامش خانواده «۱»

**اخلاق می گوید هزینه کن تا دعوا نشود.
نمی گوید دعا کن تا حقت احیا شود.**

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

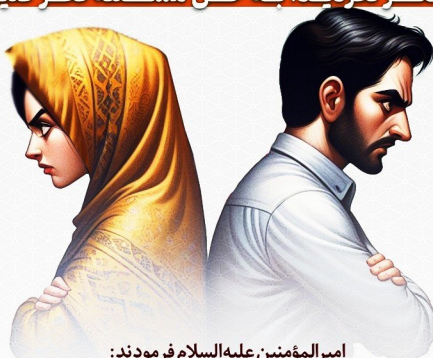
من خانه‌ای در حومه بهشت و خانه‌ای در میان بهشت و خانه‌ای در بلندترین نقطه بهشت را برای هر کسی که اختلاف و بگو مگو را ترک کند، هر چند حق با او باشد، ضمانت می‌کنم.

الخصال: ۱۴۴/۱۷۰

رامش خانواده «۲»

اگر می خواهید همیشه از زندگی لذت ببرید، دنبال مقصر نگردید؛ به حل مسئله فکر کنید.

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند:

کسی که تغافل نکند و از بسیاری از امور چشم پوشی ننماید زندگی ناگواری خواهد داشت.

غرر، ص ۲۹۷

ارامش خانواده «۳»

اگر می خواهید خوشبخت شوید، رفتارهای زشت اعضای خانواده را بپوشانید و اجازه ندهید دیگران متوجه شوند.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

هیچ بنده ای عیب بنده دیگر را نمی پوشاند مگر این که خداوند در روز قیامت عیب او را می پوشاند.

جامع السعادات، ج ۲، ص ۲۸۱

ارامش خانواده «۴»

انسان کریم به جای تلافی و تنبیه، حتی در اوج قدرت و توانمندی می بخشد و نادیده می گیرد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

بر شما باد عفو و اغماض، عفو و گذشت بر عزت و سرافرازی بنده می افزاید، شما گذشت داشته باشید خداوند شما را عزیز و سرافراز می گرداند.

اصول کافی، ج ۳، ص ۱۶۷

ارامش خانواده «۴»

انسان کریم به جای تلافی و تنبیه، حتی در اوج قدرت
و توانمندی می‌بخشد و نادیده می‌گیرد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

بر شما باد عفو و اغماض، عفو و گذشت بر عزت
و سرافرازی بنده می‌افزاید، شما گذشت داشته
باشید خداوند شما را عزیز و سرافراز می‌گرداند.

اصول کافی، ج ۳، ص ۱۶۷

ارامش خانواده «۴»

انسان کریم به جای تلافی و تنبیه، حتی در اوج قدرت
و توانمندی می‌بخشد و نادیده می‌گیرد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

بر شما باد عفو و اغماض، عفو و گذشت بر عزت
و سرافرازی بنده می‌افزاید، شما گذشت داشته
باشید خداوند شما را عزیز و سرافراز می‌گرداند.

اصول کافی، ج ۳، ص ۱۶۷

رامش خانواده «۵»

اگر می خواهید همسر قابل اعتمادی باشید، زمانی که وعده ای می دهید، در اولین فرصت به آن عمل کنید.

امام علی علیه السلام فرمودند:
وعده شخص پزگوار، نقد و فوری است، اما وعده شخص فرومایه با سر دواندن و بهانه تراشی همراه است.

غرر الحکم: ۱۰۰۶۳

رامش خانواده «۶»

اگر می خواهید خانواده موفق داشته باشید، همسر و فرزندان را از ته دل دوست داشته باشید، حتی اگر بعضی رفتارها و افکارشان را دوست نداشته باشید!

رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

حق مرد بر زنش آن است که پای بند خانه اش باشد، با او محبت و مهربانی کند و دوستش بدارد.

مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۴۴

در مراسم روضه خوانی و مجالس عزاداری زنان، که در منزل یا حسینیه برگزار می شود، صدای گریه و ناله زنان به گوش مردان نامحرم می رسد، آیا شرعا اشکال دارد؟

طبق نظر مقام معظم رهبری حفظه الله:
اگر مفسده ای نداشته باشد به خودی خود اشکال ندارد.

گرفتن غذای نذری، بیش از مقداری که بانی مجلس برای هر نفر اختصاص داده است، اشکال دارد؟

طبق نظر مقام معظم رهبری حفظه الله:
اگر از اموال شخصی بانی مجلس تهیه شده باشد، بدون احراز رضایت ایشان جایز نیست.

برهنه شدن در سینه زنی به شرط این که نامحرم نباشد اشکال دارد؟

طبق نظر مقام معظم رهبری حفظه الله:
شایسته است عزاداری به شیوه مرسوم و سنتی ـ که با لباس
انجام می گرفته ـ برگزار گردد.

کسی که در مراسم عزاداری اهل بیت (علیهم
السلام) نمی تواند گریه کند و اشکش هم جاری نمی شود
ولی خود را به حالت گریه در می آورد (تباکی)، آیا این حالت
از مصادیق دروغ و دورویی محسوب می شود؟

طبق نظر مقام معظم رهبری حفظه الله:
تباکی نسبت به کسی که محزون و ناراحت می باشد، دروغ و
دورویی محسوب نمی شود

آیا به راه انداختن دسته عزاداری در معابر عمومی که گاهی اوقات باعث اذیت و بسته شدن راه برای عابرین و وسائل نقلیه می شود، اشکال دارد؟

طبق نظر مقام معظم رهبری حفظه الله:

به راه انداختن دسته های عزاداری برای سیدالشهداء و اصحاب ایشان و شرکت در امثال این مراسم امری بسیار پسندیده و مطلوب است و از بزرگترین اعمالی است که انسان را به خداوند نزدیک می کند، ولی باید از هر عملی که باعث اذیت دیگران شود و یا فی نفسه از نظر شرعی حرام باشد، پرهیز شود.

مقداری برنج با نرخ دولتی برای مراسم محرم و عزاداری امام حسین (علیه السلام) به هیئت های مساجد داده شده است؛ آیا می توان در ایام اربعین برای زائرانی که به عراق می روند، آن را مصرف کرد؟

طبق نظر مقام معظم رهبری حفظه الله:

جایز نیست و باید در همان هیئت های مساجد برای مراسم محرم و عزاداری مصرف گردد.

آیا اصلاح و آرایش سر و صورت بانوان در ایام عزاداری محرم و صفر اشکال دارد؟

طبق نظر مقام معظم رهبری حفظه الله:
به خودی خود اشکال ندارد، ولی نباید به گونه ای باشد که عرفایی حرمتی به ایام عزای اهل بیت (علیهم السلام) محسوب شود و به طور کلی زن باید زینت خود را از نگاه نامحرم بپوشاند.

برگزاری مراسم عقد و عروسی در ایام محرم و صفر و دیگر ایام عزاداری ائمه معصومین علیهم السلام چه حکمی دارد؟

طبق نظر مقام معظم رهبری حفظه الله:
مجرد انجام عقد در ایام عزاداری فی نفسه منعی ندارد، ولی برگزاری مجالس جشن و انجام کارهایی که موجب هتک و بی حرمتی گردد، در خصوص ایام عزایز نبوده و حرام است.

آیا جایز است در ایام محرم و یا ایام دیگر از افراد خیر اموالی را جمع آوری کرده و با تقسیم آنها به سهم‌های مختلف، قسمتی را به قاری قرآن و مرتبه خوان و سخنران بدهیم و باقیمانده را برای برگزاری مجالس مصرف کنیم؟

طبق نظر مقام معظم رهبری حفظه الله:
اگر با رضایت و موافقت صاحبان اموال باشد، اشکال ندارد.

آیا می‌شود «اضافه خرج» مراسم فاطمیه را در محرم خرج کرد؟

طبق نظر مقام معظم رهبری حفظه الله:
اگر نذر خاص نشده باشد، که در مراسم فاطمیه مصرف شود، و یا خلاف نظر اهداکنندگان نباشد، اشکال ندارد.

غدیر علی بن ابی طالب

امام علی علیه السلام
پیامبر خدا ﷺ هزار باب از علم بر روی من گشود که از هر
باب آن هزاران باب دیگر مفتوح گردید.
احقاق الحق ج ۷ ص ۵۹۹.

غدیر علی بن ابی طالب

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
منزلت تو (ای علی) برای من همانند منزلت هارون برای
موسی است، جز این که تو پیامبر نیستی و بعد از من،
جانشین من در میان همه مؤمنان هستی.

تفسیر قمی، ج ۲، ص ۱۰۹

امام باقر علیه السلام
خداوند تمام علوم انبیای گذشته را از زمان
حضرت آدم تا بعثت رسول الله صلی الله علیه و آله به آن حضرت
مرحمت فرمود، و رسول خدا نیز همه آنها را به
حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام آموخت.

شرح خطبه شقشقیه، ج ۱، ص ۱۶۹.

امام علی علیه السلام

اگر بخوایم تفسیر فاتحة الكتاب (سوره
حمد) را بطور تفصیل بنویسم، می توانم به
اندازه هفتاد بار شتر مطالب بنویسم.

شرح نهج البلاغه، ج ۱، ص ۱۷۴، ج ۹، ص ۳۲۸

با علی بن عباس

پیامبر اکرم ﷺ

علی بن عباس رضی الله عنه عالم ترین فرد امت است و در موضوعاتی که بعد از من در آن‌ها اختلاف می‌شود، بهتر از همه قضاوت خواهد کرد.

ارشاد مفید، جلد ۱، باب ۲ فصل ۱ حدیث ۱

با علی بن عباس

پیامبر اکرم ﷺ

علی بن ابی طالب رضی الله عنه در اسلام آوردن، از همه پیشی گرفته است. دانش او از همه بیشتر؛ و دینش از همه درست‌تر؛ و اعتقاد او برترین اعتقاد‌ها می‌باشد. در بردباری و صبر، توانمندتر از بقیه؛ و در سخاوت موفق‌تر از دیگران؛ و قلب او از بقیه شجاع‌تر است. او امام و جانشین بعد از من است.

الامالی، ابن بابویه القمی، ص ۸، ج ۶.

پرهیز از بداخلاقی‌های انتخاباتی

از بداخلاقی‌های انتخاباتی باید بشدت پرهیز کنند؛ بدگویی کردن، اهانت کردن، تهمت زدن، برای عزیز کردن خود و یا نامزد مورد نظر خود، دیگران را و رقبای را در چشم مردم خوار کردن، اینها راه‌ها و روش‌های صحیح و اسلامی نیست. رقابت باید باشد؛ رقابت مثبت و پرشور، اما با رعایت موازین اخلاقی.

مقام معظم رهبری حفظه الله ۱۳۸۶/۱۰/۱۵

اخلاق انتخابات (۱)

از بداخلاقی‌های انتخاباتی باید بشدت پرهیز کنند؛ بدگویی کردن، اهانت کردن، تهمت زدن، برای عزیز کردن خود و یا نامزد مورد نظر خود، دیگران را و رقبای را در چشم مردم خوار کردن، اینها راه‌ها و روش‌های صحیح و اسلامی نیست. رقابت باید باشد؛ رقابت مثبت و پرشور، اما با رعایت موازین اخلاقی.

مقام معظم رهبری حفظه الله ۱۳۸۶/۱۰/۱۵

اخلاق انتخابات (۲)

از طرف علاقه‌مندان به نامزدهای انتخاباتی گوناگون، بداخلاقی‌های انتخاباتی، شایسته ملت ما نیست؛ تهمت زدن آدم‌های مؤمن را، مصونیت‌دار از لحاظ اسلامی و شرعی را؛ در معرض هتک آبرو قرار دادن در شبنامه‌ها، در مطبوعات، در پایگاه‌های اینترنتی و غیره، این‌ها اصلاً مصلحت نیست.

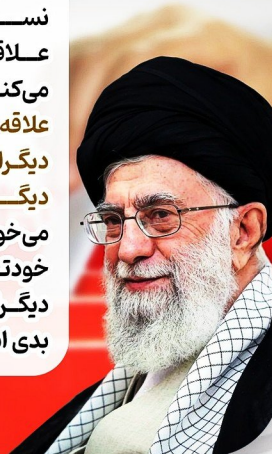
مقام معظم رهبری حفظه الله ۱۳۸۶/۱۰/۲۲

اخلاق انتخابات (۳)

من به طور جد از همه کسانی که نسبت به نامزدهای مختلف علاقه‌مندی‌ای دارند، درخواست می‌کنم، اصرار می‌کنم که این علاقه‌مندی خودتان را از راه تخریب دیگران، اهانت به دیگران، متهم کردن دیگران نشان ندهید. هرچه می‌خواهید، از نامزد مورد علاقه خودتان تمجید کنید، تعریف کنید؛ اما دیگران را تخریب نکنید. این علامت بدی است.

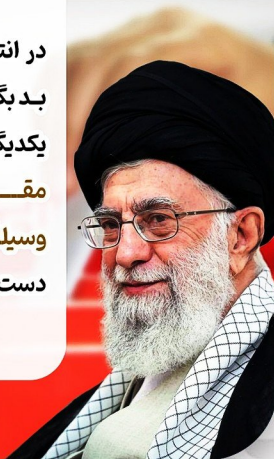
مقام معظم رهبری حفظه الله ۱۳۸۶/۱۰/۲۲

اخلاق انتخابات (۴)

در انتخابات اگر بد عمل بکنیم، به هم بد بگوئیم، با هم کینه ورزی کنیم، به یکدیگر تهمت بزنینم، برخلاف قوانین و مقررات رفتار کنیم، می‌تواند وسیله سقوط و ضعف و انحطاط باشد؛ دست خود ماست؛ امتحان الهی است.

مقام معظم رهبری حفظه الله ۱۳۸۶/۷/۲۱

اخلاق انتخابات (۵)

در رقابت‌های انتخاباتی بین نامزدها، اخلاق حاکم باشد؛ بدگویی کردن، تهمت زدن، لجن‌پراکنی کردن، کمکی به پیشرفت کارها نمی‌کند، به آبروی ملی هم لطمه می‌زند. صحنه انتخابات صحنه عزت و حماسه است، صحنه رقابت برای خدمت است، صحنه کش و واکش برای به دست آوردن قدرت نیست.

مقام معظم رهبری حفظه الله ۱۴۰۳/۳/۱۴

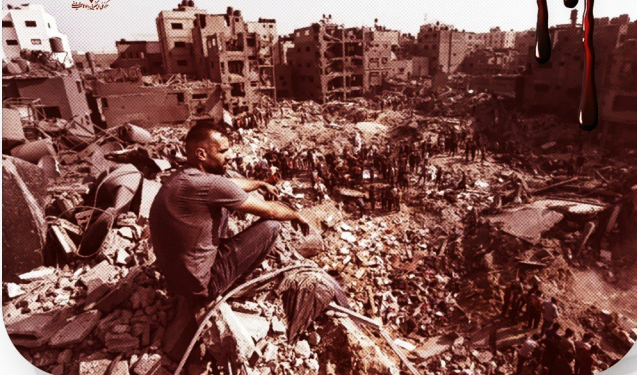

شهید حسین حسینی

آیا با شهادت سید حسن نصرالله جبهه مقاومت ضعیف خواهد شد؟

همچنانکه با شهادت امام حسین (ع) جبهه اسلام محمدی قویتر شد، با شهادت مردان بزرگ نیز این جبهه تقویت خواهد شد. شهادت سید حسن، نفرت از دشمن را بیشتر و ایمان مسلمین را محکمتر خواهد نمود. اگر وضعیت امروز دشمنان اسلام را با چهل سال پیش مقایسه کنید و اگر وضعیت امروز جبهه مقاومت را نیز با چهل سال پیش مقایسه نمایید تصدیق می کنید که جبهه کفر رو به ضعف و سستی و جبهه اسلام محمدی رو به رشد و قوت است و این دستاوردی است که با خون شهدای بزرگی همچون سید حسن و حاج قاسم و... به دست آمده است.

مکانی است که در آن حق و باطل را از هم جدا می کنند، نه فقط باطلی که آشکار است بلکه حتی آن باطل، که نقاب حق بر چهره کریه خویش زده است.

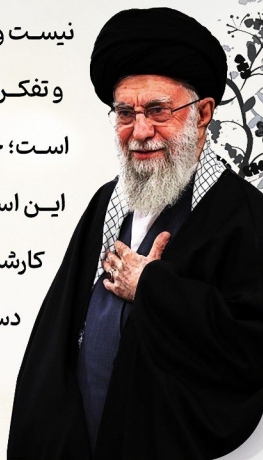

هر گاه دشمنان جمهوری اسلامی ایران را در ذهن خود مرور کردی، ضرورت رای دادن را احساس خواهی کرد. چرا که **قوام این نظام به مردمی است که با مشارکت خویش حمایتش می کنند و سستی آن با کسانی که بی تفاوت و بی خیالند.**

آیا مردم باید در قبال فکر و اندیشه ولی فقیه تسلیم باشند؟

نظر علمی غیر معصوم، تحمیل پذیر بر دیگران نیست و هر خردورزی، استقلال در استدلال و تفکر دارد ولی مقام عملی، تکلیف پذیر است؛ چه اینکه مبنای همه مردم خردورز این است که در رشته های تخصصی، به کارشناسان آن رشته مراجعه نمایند و برابر دستورات آنان عمل کنند.

تأثیر رای بر وضعیت اقتصادی جامعه

آنکس که رای نمی دهد و خود را شریک در سرنوشت کشورش نمی سازد با چه منطقی در برابر مشکلات پیش آمده، لب به اعتراض می گشاید! مگر تفاوت شاخصه های اقتصادی در دولت های متعدد را مشاهده نکرده است؟!

**چرا صهیونیستها جسور تر شده اند تا جایی که
براحتی سید حسن نصرالله را همراه با صدها نفر به
شهادت رساندند؟**

در افزایش جسارت دشمن دو عامل بسیار مهم را می توان ذکر کرد:

۱. اطمینان صهیونیستها به قدرت نظامی، سیاسی و اقتصادی خودشان، که در این رابطه نقش حمایتی همه جانبه قدرتهای بزرگ و ترس و سکوت سازمان های بین المللی بسیار موثر بوده است.

۲. اطمینان از ضعف و ترس و ناتوانی مسلمانین که از دو دستگی و اختلاف و تفرقه نشأت می گیرد.

علت حل ناشدگی یهودیان در سرزمین های مختلف این است که چون خود را قوم برگزیده و برتر می دانند، نه یهودی شدن غیر یهود را قبول دارند و نه با غیر یهود ازدواج می کنند! این تفکر، تهدیدی نه تنها علیه مسلمین بلکه علیه بشریت است.

مقام معظم رهبری حفظه الله:

رئیس جمهوری که روز جمعه انتخاب خواهد شد اگر با رأی بالا انتخاب بشود، پشتیبانی محکمی خواهد داشت، **رئیس جمهور قوی و قدرتمندی خواهد بود، و کارهای بزرگی می تواند انجام بدهد.**

مقام معظم رهبری حفظه الله:

برائت امسال باید فراتر از موسم و میقات حج، در کشورها و شهرهای مسلمان نشین در همه جای جهان ادامه یابد، و فراتر از حج گزاران، به آحاد مردم تسری یابد. این برائت از رژیم صهیونیست و حامیانش بخصوص دولت ایالات متحده آمریکا باید در قول و عمل ملتها و دولتها خود را نشان دهد و عرصه را بر جلّادان تنگ کند.

بخشی از پیام معظم له به حجاج بیت الله الحرام، خرداد ۱۴۰۳

فلسفه تنفیذ حکم ریاست جمهوری چیست؟

بر اساس اصل ولایت فقیه که از اصول قانون اساسی است، در عصر غیبت امام معصوم علیه السلام، ریاست عامه و ولایت امر برعهده فقیه عادل با کفایت است و ولایت غیر او طاغوت شمرده می شود. مبتنی بر این نظریه، زمام امور جامعه به دست او است و کارگزاران حکومتی به اذن او مشروعیت می یابند. از سوی دیگر امور اجرایی جامعه نیز از جمله شئون ولایت است و به همین دلیل رئیس قوه مجریه باید منصوب یا مأذون از جانب او باشد؛ در غیر این صورت فاقد مشروعیت خواهد بود.

چرا غرب از اتحاد مسلمانان هراس دارد و برای ایجاد تفرقه بین مسلمین تلاش می کند؟

با توجه به وفور منابع ثروت و قدرت در کشورهای اسلامی، در صورت اتحاد آنها، بزرگ ترین قدرت اقتصادی، سیاسی و نظامی جهان شکل خواهد گرفت و این دقیقاً همان چیزی است که غربی ها از آن مطلع بوده و بیم و واهمه دارند و تمامی تلاششان این است که این وحدت اتفاق نیفتد.

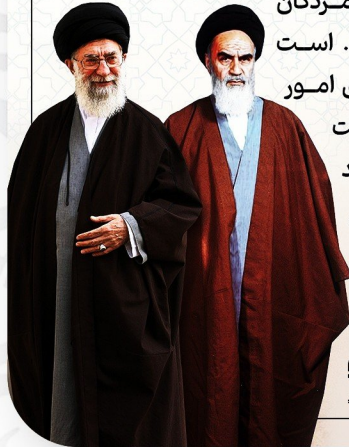
آیا دلیل شهادت سید حسن نصرالله، کوتاهی ایران در انتقام از ترور اسماعیل هنیه است؟

سالیان سال است که ترور سران مقاومت و حتی رهبر انقلاب اسلامی ایران در دستور کار صهیونیست ها قرار گرفته است و تنها به انتظار فرصتی هستند تا نقشه های شوم خویش را عملی سازند. غفلت از دشمن و بی خیالی نسبت به آن، کوچک شمردن دشمن و تهدیدات امنیتی اش، تفرقه و اختلاف مسلمین، ارسال سیگنال های ضعف به دشمن از سوی دولتمردان کشورهای اسلامی، نفوذ جاسوسان صهیونیستی به دستگاه های امنیتی و... می تواند زمینه ساز این ترورهای وحشیانه باشد.

آیا لازمه ولایت داشتنِ فقیه، محجوریت مردم و رشد و بلوغ نداشتن آنان است؟

ولایت در آیات و روایات، گاهی به معنی تصدی امور مردگان و سفیهان و صغیران و... است و گاهی به معنی تصدی امور جامعه اسلامی. ولایت فقیه، بدون عاقل و خردمند دانستن مردم و احترام نهادن به نظر آنان، معنای حکومت ولایی خود را از دست می دهد.

رئیس جمهور چه ویژگی هایی باید داشته باشد؟

فساد ستیزی و عدالت طلبی

تخصص و کارآمدی

تقوا و تدین

پابندی به شعارها و آرمان های انقلاب

مرزبندی واضح با دشمن و استکبار ستیزی

همراهی با محرومان و صدیت با اشرافی گری

انتخاب قوی
ایران قوی

۱۵ خرداد ۴۲ چه پیامدهایی داشت؟

ناامیدی مخالفان رژیم از دولت، تشویق جوانان به مبارزه مسلحانه با دولت، از بین رفتن مشروعیت رژیم شاه و انتقال رهبری مبارزه سیاسی به روحانیت و خاصه شخص امام از پیامدهای قیام پانزده خرداد بود.

آیا اجتهاد حضرت امام (ره)، به جهت جلوگیری از اعدام ایشان در جریان وقایع ۱۵ خرداد ۴۲، مطرح شد؟

حضرت امام قبل از سی سالگی از آیت الله العظمی شیخ عبدالکریم حائری، اجازه کتبی اجتهاد داشت و یکی از عوامل هجرت آیت الله العظمی بروجردی به قم نیز بودند و طبق گزارش ساواک در سال ۱۳۳۵ش، در آن ایام که بیش از پنج هزار طلبه در قم مشغول تحصیل بودند و حدود ۱۰۰۰ طلبه در درس خارج آیت الله بروجردی شرکت داشتند تعداد ۵۰۰ نفر از طلاب نیز شاگرد امام بودند.

پیامدهای تفرقه در امت اسلامی چیست؟

مقام معظم رهبری علیه السلام:

ما به خاطر این تشّت داریم کتک می خوریم؛ در فلسطین کتک می خوریم، در کشورهای گوناگون کتک می خوریم. در فلسطین روزانه دارند آدم می کشند؛ بچه کوچک را می کشند، جوان را می کشند، نوجوان را می کشند، افراد بزرگسال را می کشند، زندان می برند، هزاران نفر را در زندان زیر شکنجه قرار می دهند؛ این دارد اتفاق می افتد، و جلوی چشم ما است.

نقش اشتراکات امت اسلامی در وحدت چیست؟

مقام معظم رهبری علیه السلام:

ما مسلمان ها این همه با هم وجه مشترک داریم: کعبه واحد، قبله واحد، نماز واحد، حج واحد، عبادات واحد، پیغمبر واحد، محبت اهل بیت در همه دنیای اسلام؛ اینها وجوه مشترک ما است؛ از این وجوه مشترک بایستی عبور نکنیم.

مفهوم وحدت چیست؟

مقام معظم رهبری داماد

منطقه میانه آسیا و غرب آسیا و شمال آفریقا که منطقه اسلامی است؛ منطقه بسیار مهمی است. استکبار و قدرت‌های پشت پرده سیاست‌های استکباری یعنی کمپانی‌ها و کارتل‌ها و ترانست‌های بین‌المللی، برای این منطقه نقشه دارند. اشتراک عمل داشته باشیم در مقابله با نقشه‌های آنها؛ این معنای وحدت است.

آیا وحدت به معنای دست کشیدن از باورهای مذهبی خویش است؟

مقام معظم رهبری داماد

مراد از وحدت قطعاً وحدت مذهبی نیست؛ یعنی اینکه این به مذهب آن دربیاید، آن به مذهب این دربیاید، یک مذهب باشد؛ نه، این قطعاً مراد نیست. وحدت جغرافیایی هم نیست... مراد از وحدت، وحدت در حفظ منافع امت اسلامی است. اول تشخیص بدهیم منافع امت اسلامی کجا است، در چیست، بعد در این زمینه ملت‌ها با هم توافق کنند.

هفته دفاع مقدس گرامی باد

آیا زنان هم در دوران دفاع مقدس سهمی داشتند؟

مقام معظم رهبری داماد

در همین دفاع هشت ساله، زنها هم مکلف بودند، تکلیف داشتند؛ تکلیفشان را هم خوب عمل کردند، تنها در این مدت اگر بهتر از مردها عمل نکرده باشند، حداقل به اندازهٔ مردها عمل کردند. اگر کتاب‌هایی را که در مورد نقش بانوان هست در دورهٔ دفاع مقدس نخوانده‌اید، بخوانید؛ کتاب‌هایی نوشته شده، الحمدلله حالا به فکر این چیزها هستند، جوان‌های خوب ما اینها را فراهم می‌کنند. فرض بفرمایید همین شرح حال‌هایی که مربوط به همسران شهدا است؛ گمان نمی‌کنم شما بتوانید یکی از این شرح حال‌ها را بخوانید و در مدت خواندن این، ده بار اشک نریزید؛ امکان ندارد! یعنی انسان می‌بیند جهاد این زن را؛ مرد رفته در میدان اما این زن دارد جهاد می‌کند.

هفته دفاع مقدس گرامی باد

تهدید جنگ تحمیلی چگونه تبدیل به فرصت شد؟

مقام معظم رهبری داماد

جنگ حادثهٔ تلخی است، یک تهدید قطعی است اما فواید انقلاب و قدرت انقلاب و رهبری امام و خصوصیات ملت ایران توانست این تهدید بزرگ را تبدیل کند به فرصت بزرگ که این یکی از آن فصل‌های شورانگیز دفاع مقدس است؛ در این زمینه خیلی باید کار بشود؛ خیلی باید کار بشود. فرصت‌هایی که در اثر دفاع مقدس برای کشور پیش آمد، برای اکثر مردم ناشناخته است.

هفته دفاع مقدس کرمان

آیا با دست خالی هم می توان از کشور دفاع کرد؟

مقام معظم رهبری علیه السلام

آن روز هم خیلی ها می گفتند نمی شود؛ بنده خب وسط میدان بودم یعنی نه در میدان جنگ، در وسط میدان کارهای نظامی و تصمیم گیری های نظامی و مانند اینها. حضور داشتیم، می دیدیم؛ بعضی ها می گفتند: «آقا! فایده ای ندارد، نمی شود، امکان ندارد، کاری نمی شود کرد»؛ یعنی اجازه بدهیم نیروهای صدام که تا ده کیلومتری اهواز آمدند، همان جا بمانند، کاری نمی شود کرد؛ آن روز هم بودند کسانی که این جوری می گفتند. **همین جوان های مثل شما آمدند وسط میدان و کاری کردند که همه دنیا را متحیر کرد.**

هفته دفاع مقدس کرمان

چرا بعد از آزادی خرمشهر پیشنهاد صلح عراق پذیرفته نشد؟

مقام معظم رهبری علیه السلام

خیال می کنند که اگر بعد از قضیه خرمشهر ما دستمان را روی هم می گذاشتیم و کنار می نشستیم، قضیه تمام می شد؛ تمام نمی شد، تازه دشمن شروع می کرد. **آن روزی که خرمشهر در عملیات بیت المقدس فتح شد، بخش مهمی از سرزمین های ما هنوز زیر پای لشکر دشمن بود؛ ... مسئله یک سیاست راهبردی دشمن و نظام سلطه و امپراتوری نظام سلطه بود؛ مسئله این بود، آنها بایستی ملت ایران را به زانو در می آوردند، ... یکی از حقایق مهم دفاع مقدس این است که پدانییم طرف ما در دفاع مقدس چه کسی بود، انگیزه او چه بود و چرا حمله کرد.**

هفته دفاع مقدس گرامی باد

ایمان و معنویت رزمندگان چه نقشی در پیروزی بردشمن داشت؟

مقام معظم رهبری داماد

وقتی ما یک جوانی مثل جوانانهای دوره دفاع مقدس در میدان داریم که پشتشان گرم به آن ایمان است و یک کسی مثل امام دست و بازوی اینها را می پوسد، نتیجه این می شود که پیشرفت حتمی است. بله، جنگ احزاب بود و در این جنگ احزاب ایران پیروز شد؛ یعنی همه قدرت های دنیا دست به دست هم دادند که ایران را تجزیه کنند، خوزستان را جدا کنند، فلان جا را جدا کنند، اما یک وجب از خاک کشور را نتوانستند ببرند؛ این چیز کمی است؟ این پیروزی کوچکی است؟ وقتی حرکت می کنیم، احساس تکلیف می کنیم، خطر را قبول می کنیم، وارد میدان می شویم، نتیجه این است دیگر؛ این تجربه ما است.

هفته دفاع مقدس گرامی باد

چگونه دفاع مقدس ضامن امنیت کشور شد؟

مقام معظم رهبری داماد

قدرت های دنیا هر وقت به فکر این بیفتند که به قول خودشان روی میز همه چیز دارند، همه برگ های جدید روی میز - خوب، یکی از برگ ها، برگ های نظامی است - هر وقت به فکر این بیفتند، به یاد هشت سال جنگ تحمیلی می افتند؛ میدانند ملت ایران شکست نمی خورد، بارها ملت ایران به مخالفین خودش، به آمریکا، به دیگران گفته شما آندختان با خودتان است، رفتن با دیگر با خودتان نیست؛ ممکن است جلو بیاپید اما پاینده خواهید شد، پدران درمی آید؛ ملت ایران از جنگ تحمیلی این استفاده را کرد.

وَطَعِمُوا الطَّعَامَ عَلَى حُسْنٍ بِمَا تَسْتَأْذِنُوا

امام حسن و حسین علیه السلام بیمار شدند، حضرت علی و زهرا علیه السلام به همراه فضه خادمه و طبق بعضی نقل‌ها خود امام حسن و امام حسین علیه السلام نذر کردند برای شفای بیماری سه روز روزه بگیرند، بعد از شفا همگی روزه گرفتند؛ اما در هر سه روز هنگام افطار سائلی به درب خانه می‌آمد که افطار خود را (نان جو) به او می‌بخشیدند و فقط با آب افطار می‌کردند. وقتی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله گرسنگی آن‌ها را دید ناراحت شدند. در این هنگام جبرئیل نازل شد و گفت: ای محمد! این سوره را بگیر! خداوند با چنین خاندانی به تو تهنیت می‌گوید. سپس سوره هل اتی را بر او خواند.

اقتباس از تفسیر نمونه ج ۲۵ صفحه: ۳۴۴

چرا خدا به پیامبر می‌گوید (وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى)؛ مگر پیامبر قبلاً گمراه بوده و بعد هدایت شده؟

منظور از «ضاللت» در این آیه گمراهی و نفی ایمان و توحید و پاکی و تقوای پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نیست، بلکه نفی آگاهی از اسرار نبوت و قوانین اسلام و عدم آشنایی با این حقایق است؛ پس تفسیر این آیه این می‌شود: آری تو هرگز از نبوت و رسالت آگاه نبودی و ما این نور را در قلب تو افکندیم که به‌وسیله آن انسان‌ها را هدایت کنی همان‌طور که در آیه ۵۲ سوره شوری به آن اشاره شده است.

بر اساس قرآن کریم، معیار روابط کشورهای اسلامی با کشورهای بیگانه (غیرمسلمان) چیست؟

بر اساس آموزه‌های قرآن کریم، ملاک روابط بین الملل، کفر و ایمان کشورها نیست، بلکه **رابطه یا قطع رابطه با بیگانگان، در گرو نوع رفتار آنان با جامعه اسلامی است.** اگر کشوری که با امت اسلامی سر دشمنی دارد، از دشمنی خود دست بکشد، ارتباط با آن کشور و برقراری پیوند دوستی منعی ندارد.

چرا نام امیر مؤمنان امام علی (ع) در قرآن کریم نیامده است؟
ابوبصیر می‌گوید: از امام صادق (ع) پرسیدم: چرا از حضرت علی و اهل بیت او نامی در قرآن کریم نیامده است؟ امام فرمودند: همان‌گونه که اصل نماز، زکات و حج، و حکم کلی آنها در قرآن آمده، ولی جزئیات آنها در قرآن مشخص نشده و رسول خدا ﷺ بود که رکعات نماز، مقدار زکات و اشواط طواف را معین کرد، در باره ولایت نیز همین‌طور است؛ در قرآن «**أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ**» آمده است که درباره امام علی (ع) و حسنین (ع) می‌باشد و پیامبر ﷺ آن را تفسیر کرده و فرمود: «**هَرَّكَهْ مِنْ مَوْلَايَ أَوْيَمِ بَسْ عَلِي مَوْلَايَ أَوْيَمِ**» (ارک کاف، ج ۱، ص ۲۸۳)

مصحف امام علی (ع) کجاست؟

طبق برخی گزارش‌ها، امام علی (ع) در پاسخ به سخن طلحه که پرسید: مصحف خود را به چه کسی بعد خود می‌سپاری؟ فرمود: به پسر من حسن (ع) سپس به حسین (ع) و سپس در دست فرزندان حسین (ع) یکی پس از دیگری خواهد گشت، آنان با قرآن هستند و قرآن با آنان هست، از قرآن جدا نشوند و قرآن از آنان جدا نشود. بر همین اساس، مصحف امام علی (ع) به عنوان میراثی ارزشمند به امام مجتبی (ع) رسید، سپس نزد دیگر امامان بود تا امروز نزد امام زمان (عج) است (رک: سلیم بن قیس، ۲/ ۶۵۹، احتجاج طبرسی، ۱/ ۱۵۴)

مصحف فاطمه (ع) چیست؟ و تفاوت آن با مصحف امام علی (ع) چیست؟

براساس احادیث، مصحف فاطمه (ع) کتابی مشتمل بر اسرار آل محمد، اخبار گذشته و حوادث غیبی آینده است، مطالب آن را حضرت فاطمه (ع) از طریق فرشته آگاه شده و حضرت علی (ع) آن را نوشته و تدوین کرده است. این کتاب نزد امامان (ع) دست به دست گشته و اکنون نزد حضرت مهدی (عج) است. مصحف امام علی (ع) قرآن است ولی مصحف فاطمه (ع) قرآن نیست، لذا این ادعا که مصحف فاطمه (ع) مشتمل بر آیاتی غیر از قرآن موجود نزد مسلمانان می‌باشد، سخن کزافی است و در احادیث امامان (ع) مردود دانسته شده است. (رک: کافی، ۲۴۰/۱)

علت وجود مصائب و مشکلات در زندگی چیست؟

از منظر قرآن ابتلاء به مشکلات یکی از سنت‌های خدا به منظور پرورش انسان‌ها و بروز عیار بندگی است که شامل همه مردم از جمله انبیاء و اوصیای الهی می‌شود و بنابر آنچه در روایات آمده، ابتلائات و مشکلات برای هر کسی متناسب با جایگاهی که دارد، کارکرد خاصی پیدا می‌کند، «بلاها برای ظالم تأدیب و برای مؤمنان امتحان و برای پیامبران درجه و برای اولیا کرامت و مقام است».

مستندات قرآنی فرمایش مقام معظم رهبری که فرمودند: «موضوع وحدت نه یک تاکتیک بلکه یک اصل قرآنی است» چیست؟

وحدت یعنی مسلمانان باید از طریق گفت‌وگو و ارتباط با هم، افکار و احساساتشان را به هم نزدیک و افزون بر زندگی مسالمت آمیز در کنار هم، در زمینه‌های مختلف از جمله بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود، خنثی‌سازی تهدیدات مشترک و ... با هم همکاری و همیاری کنند. چنین وحدتی نه تنها مورد اهتمام و تأکید قرآن قرار گرفته، بلکه از اصول ثابت و همیشه‌پایرجای این کتاب آسمانی است...

آیا بنی اسرائیل بر دیگران برتری داده شده‌اند؟

برتری بنی اسرائیل در برخی آیات قرآن (بقدره، آیات ۴۷ و ۱۲۲، اعراف، آیه ۱۴۰) مورد اشاره قرار گرفته است. منظور از این برتری، برتری آنان بر دیگر اقوام در دوران ارسال رسل است؛ دورانی که بنی اسرائیل از نعمتهایی چون کتاب‌های آسمانی، حکومت و پیامبران فراوان برخوردار بودند (جاثیه، آیه ۱۶). همچنین، این برتری می‌تواند به برخورداری از برخی نعمت‌ها و امدادهای خاص الهی، مانند شکافته شدن دریا و نجات از فرعونیان (بقدره، آیه ۵۰) اشاره داشته باشد. نه برتری مطلق بر سایر انسان‌ها و ملت‌ها. قرآن کریم بارها از این قوم سخن گفته است. از یک سو، بنی اسرائیل از نعمت‌های فراوان الهی بهره‌مند بوده‌اند، اما از سوی دیگر، قومی ناسپاس، حریص، عهدشکن، کینه‌توز، فسادگر، نفرین شده و هم‌پیمان شیطان معرفی شده‌اند (بقدره، آیات ۶۱، ۱۲۶، مائده، آیات ۱۳ و ۲۲ و ۷۸، اسراء، آیه ۲۴، مجادله، آیه ۱۹ و ۲۰، زکریا، مجمع البیان، ج ۱، ص ۱۲۱، المیزان، ج ۸، ص ۲۳۵).

چرا بیشتر آیات قرآن، خطابشان به مردان و یا درباره آن هاست؟ آیا این بی‌توجهی به زنان نیست؟

چرا سوره توبه «بسم الله الرحمن الرحيم» ندارد؟

از آنجایی که سوره توبه با برائت از مشرکان آغاز شده است، با «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» - که مشتمل بر دو صفت الهی یعنی رحمان و رحیم بوده و بیان کننده صلح و دوستی و محبت است - تناسب ندارد.

(ارک، مجمع البیان، ج ۵، ص ۱۴ مفتاح الغیب، ج ۱۵، ص ۱۵۲، المیزان، ج ۹، ص ۱۴۶ نمونه، ج ۷، ص ۲۷۳ و ...)

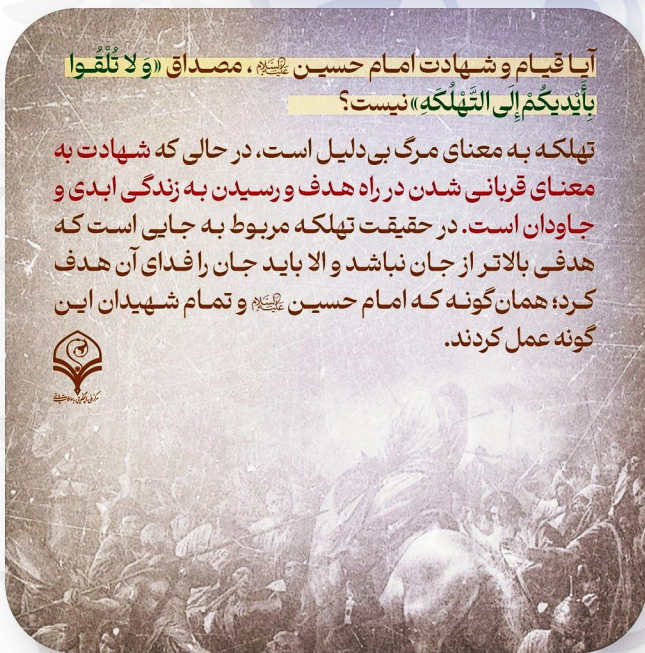
کتابخانه

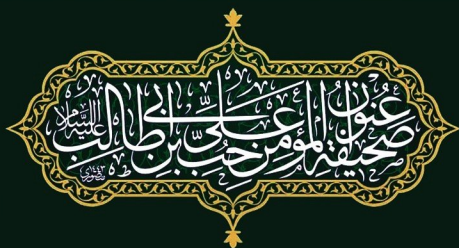
آیا قیام و شهادت امام حسین علیه السلام، مصداق «وَلَا تَلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ» نیست؟

تهلکه به معنای مرگ بی دلیل است، در حالی که شهادت به معنای قربانی شدن در راه هدف و رسیدن به زندگی ابدی و جاودان است. در حقیقت تهلکه مربوط به جایی است که هدفی بالاتر از جان نباشد و الا باید جان را فدای آن هدف کرد؛ همان گونه که امام حسین علیه السلام و تمام شهیدان این گونه عمل کردند.

کتابخانه

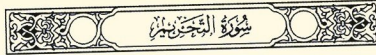
پیامبر خدا ﷺ در روز هفدهم ذی الحجه سال دهم، این گونه دعا کردند:
پروردگارا! برای علی در دل مؤمنان محبت، و در دل منافقان، هیبت و عظمت قرار بده! سپس علی علیه السلام به درخواست پیامبر، سه مرتبه این دعا را خواندند: خدایا، مودّت مرا در قلوب مردان و زنان مؤمن ثابت بدار؛ و پیامبر آمین گفتند. آنگاه آیه ۹۶ سوره مریم که به آیه محبت معروف است نازل شد: «خدای رحمان به زودی محبت آنان که ایمان آوردند و کردارشان شایسته است را در دل ها قرار می دهد». بدین گونه در اثر دعای امیرالمؤمنین و پیامبر اکرم صلوات الله علیهما، خداوند تکویناً محبت امیرالمؤمنین علی علیه السلام را در دل مؤمنین نهاد!

تفسیر مجمع البیان طبرسی، ذیل آیه ۹۶ سوره مبارکه مریم

اگر قرآن کتاب جامع برای تمام زمان هاست چرا
متناسب با فرهنگ عرب و با زبان عربی نازل شده؟

پیامبر اکرم ﷺ با رسالتی جهانی مبعوث شد؛ ولی چون پیامبر عرب زبان بودند؛ کاملاً طبیعی است که کلام الهی نیز عربی باشد. مهم این است که محتوای قرآن به همه جهان برسد که این اتفاق با ترجمه و تفسیر قرآن به زبان های مختلف رخ داده و در حال رخ دادن است. همان گونه که دانش های مختلف با زبان های مختلف پدید می آید و در کوتاه ترین زمان ترجمه و در سراسر جهان منتشر می شود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْلَغْ مِرْصَاتَ زَوْجِكَ وَاللَّهُ
عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾ تَذَرُضَ اللَّهُ لَكُمْ خِلَةً أَيْمَنِيكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ وَإِذْ أَسْرَأَ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا

بر اساس آیه اول سوره تحریم آیا پیامبر مرتکب گناه شده و حلال خدا را بر خود حرام کرده است؟

بررسی شأن نزول این آیه نشان می‌دهد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به جهت کسب رضایت بعضی همسران خود، از برخی حقوق و لذت های طبیعی خودشان صرف نظر کردند و قسم یاد کردند که دیگر استفاده نکنند؛ لازم به ذکر است مراد از این تحریم، حرام شرعی و دینی نبود بلکه صرفاً یک منع شخصی بود. در این جریان بعضی همسران پیامبر قصد سوء استفاده داشتند، به همین دلیل خداوند از پیامبر صلی الله علیه و آله حمایت کرد و راضی نشد که ایشان حق طبیعی خود را بر خویش حرام کند.

با توجه به آیه ۴۸ سوره عنکبوت پیامبر صلی الله علیه و آله فاقد توانایی خواندن و نوشتن بود، پس چگونه در روزهای پایانی عمر فرمودند: «قلم و کاغذی بیاورید تا چیزی برای شما بنویسم»؟

۱. امی بودن پیامبر معنایش آن است که ایشان خواندن و نوشتن را از کسی نیاموخته بود، نه اینکه اصلاً خواندن و نوشتن را نمی دانست.

۲. آیه ۴۸ سوره عنکبوت، مطلق کتابت را انکار نمی کند و چه بسا پیامبر در واقعه دوات و قلم، درصدد کتابت اعجازین بود.

۳. بنا بر شواهد موجود، ظاهراً منظورشان از کتابت، کتابت با واسطه بود؛ یعنی اینکه املاء کنند و کاتب به دستور ایشان بنویسد.

قرآن کریم، آفرینش آدم ﷺ را ابتدای نسل بشر می‌داند که حدود شش هزار سال پیش بوده است و حال آنکه عمر فسیل‌های پیدا شده از انسان‌های پیشین، حدود ۲۵ میلیون سال برآورد شده است، این تناقض نیست؟

در قرآن کریم به طور صریح و آشکار بیان نشده که آیا وجود انسان در زمین، منحصر در همین دوره فعلی است یا دوره‌های پیشینی نیز وجود داشته است. شاید بتوان از آیه ۳۰ سوره بقره استفاده کرد که قبل از آفرینش آدم ابوالبشر، انسان‌های دیگری نیز بوده‌اند، چنان‌که در برخی احادیث تصریح شده که قبل از نسل ما، هزاران نسل دیگر وجود داشته است. بنابراین، بین یافته‌های علمی و قرآن هیچ منافاتی نیست؛ زیرا بر فرض که برآورد عمر چندین میلیون ساله برای فسیل‌های انسانی درست باشد، چه بسا این فسیل‌ها مربوط به انسان‌های پیشین باشد. (رک: ابن بابویه، توحید، ص ۲۷۷)

قال سبحانه ان شاء الله اعصاباً ولا غصی لك امرأ

تکیه کلام پیامبران الهی چه بود؟

تعبیر «إن شاء الله» (اگر خدا بخواهد) تکیه کلام انبیای الهی است؛ اسماعیل ﷺ به هنگام ذبح به پدرش گفت: «فرمان خدا را انجام بده! إن شاء الله» مرا از شکیبایان خواهی یافت «اصافات/ ۱۰۲»، یعقوب ﷺ به فرزندان گفت: «وارد مصر شوید، إن شاء الله» درامانید «یوسف/ ۹۹»، خضر ﷺ به موسی ﷺ گفت: «إن شاء الله» مرا شکیبای خواهی یافت «اعراف/ ۱۹۹» و شعیب ﷺ به موسی ﷺ گفت: «إن شاء الله» مرا از نیکوکاران خواهی یافت «قصص/ ۲۷». البته صرف لقلقه زبان مهم نیست بلکه اعتقاد به قدرت و مشیت الهی است که کارها را به اتمام می‌رساند. (تفسیر نور ج ۷، ص ۱۵۸)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 أَلَمْ نُنْجِ الْكَافِرَ لَعَنَهُ اللَّهُ وَكَرِهْنَاهُ
 وَذُرْكَ إِلَّا الْآلَافُ فَطَهَّرَهُ اللَّهُ وَكَرِهْنَاهُ
 ذَكَرْكَ فَإِنَّا مَعَ الْكَافِرِينَ أَن سَعِ الْكَافِرِينَ
 كَذَا قُفَّتْ فَأَصْبَحَ وَلِيُّكَ فَأَرْعَبَ

چرا خدا به پیامبر می‌گوید «و وضعنا عنک وزر» مگر پیامبر وزر و گناهی داشته؟

«وزر» در لغت به معنی سنگینی است. واژه «وزیر» نیز از همین معنی مشتق شده است، چون بارهای سنگین حکومت را بر دوش می‌کشد، و گناهان را نیز به همین جهت «وزر» گویند چرا که بار سنگینی است بر دوش گناهکار. به این ترتیب آیه فوق می‌گوید: خداوند آن بار سنگین و کمر شکن را از تو برداشت، یعنی با دادن سعه صدر و شرح صدر، بار سنگین رسالت را بر تو سبک و آسان کردیم.

آیا زبان قرآن واقع‌نما است؟

زبان قرآن واقع‌نما و برخوردار از ویژگی‌های زبان مطابق با واقع است. این زبان، خاص و منحصر به فرد بوده و در دیگر کتب آسمانی دیده نمی‌شود. به دلیل مصونیت از تحریف، قرآن از زبانی یکتا بهره می‌برد، اما همچنان زبان مردمی مخاطبان خود را حفظ کرده است. قرآن برای انتقال پیام و حقایق، از الفاظی استفاده می‌کند که بتوانند واقعیت‌ها را بیان کنند یا از تمثیل و زبان سمبلیک بهره می‌گیرند تا معانی را در ذهن مخاطب ترسیم کند. قرآن یک واقعیت را با شیوه‌های متنوع بیان می‌کند؛ گاه با اشاره، گاه استدلال، گاه تمثیل و گاه از طریق نقل تاریخ و بیان واقعیات خارجی.

شناخت بهتر و عمیق تر خود و دیگری، با درک سلیقه ها و علایق و عادات طرف مقابل و همچنین، شناخت فرهنگ و نگرش های خانواده طرف دیگر و در نتیجه، آمادگی برای ورود به زندگی مشترک.

قطع تدریجی وابستگی عاطفی دختر و پسر از خانواده اصلی و آسان شدن فرایند استقلال آنان از والدین.

یادگیری مهارت‌های زندگی مانند تفکر نقاد و خلاق،
موفقیت، کنترل خشم و هیجانات، تصمیم‌گیری و
حل مسئله، مدیریت زمان، ارتباط مؤثر و همدلی،
مدیریت خانه و همسرداری

آمادگی تدریجی برای پذیرش بار مسئولیت
خانواده و خارج شدن دختر و پسر از حال
وهوای زندگی مجردی

آماده شدن والدین دختر برای تهیه جهیزیه و همچنین
خانواده پسر برای برگزاری مراسم های پیش رو

عمیق تر شدن عشق و ایجاد محبت و الفت بیشتر
دختر و پسر با همدیگر

آشنایی خانواده‌ها با رسوم و سُنن یکدیگر و شناخت
تفاوت‌های فکری و فرهنگی و راه مدیریت آن‌ها

تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی مشترک دختر و
پسر برای آینده بهتر

اشاره کردید که چند میلیون سؤال از شما شده است غالباً خیلی از سؤال کنندوها جوانها و دانشجوها هستند. این کار خوبی است البته این سنتی بوده که از قبل در حوزه وجود داشته است. ممکن است یک نفر سؤال کند اما این سؤال در ذهن هزار نفر باشد توصیه من در مورد این سؤال ها این است که اینها را تدوین کنید، چاپ کنید و به شکلهای خوب در اختیار جوانها و دانشجوها بگذارید و بگویید این سؤال ها شده جوابهایش اینها است؛ به نظر یکی از کارهای واجب این است.

